

TURBOMECANICA S.A.

**SITUAȚII FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017**

**PREGĂTITE ÎN CONFORMITATE CU
STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ
ADOPTATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ,
CONFORM ORDINULUI MINISTRULUI FINANȚELOR PUBLICE NR. 2844/2016,
CU MODIFICĂRILE ULTERIOARE**

(Împreună cu raportul auditorului independent și raportul administratorilor)

CUPRINS**PAGINA**

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	1 - 4
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	5
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	6 - 7
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR	8
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CAPITALURILE PROPRII	9 - 10
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	11 - 61
RAPORTUL ADMINISTRATORILOR	1 - 21
DECLARATIE ADMINISTRATOR	1

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre Actionarii,
Turbomecanica S.A.

Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale Societății Turbomecanica S.A. („Societatea”), cu sediul social in Bucuresti, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală 3156315, care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2017 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.
2. Situațiile financiare la 31 decembrie 2017 se identifică astfel:
 - Activ net / Total capitaluri proprii: 124.642.427 Lei
 - Profitul net al exercițiului financiar: 13.650.921 Lei
3. În opinia noastră, situațiile financiare anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Societății la data de 31 decembrie 2017 și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

Baza pentru opinie

4. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (“ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Aspectele cheie de audit

5. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Aspectele cheie de audit	Abordarea auditului cu privire la aspectul cheie de audit
Recunoașterea veniturilor	
<p>Am identificat două aspecte esențiale cu privire la veniturile obținute din reparații și vânzarea de componente aeronautice produse, prezentate mai jos, pe care le considerăm importante datorită complexității operațiunii și raționamentului pe care îl implică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • înregistrarea completă a contractelor/clienților mari • momentul la care sunt recunoscute veniturile <p>Politicile contabile referitoare la recunoașterea veniturilor sunt menționate în nota 3 la situațiile financiare, iar cele două surse de venituri menționate mai sus au fost prezentate la nota 3 la situațiile financiare.</p>	<p>Auditul nostru a inclus următoarele proceduri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Am evaluat controalele existente cu privire la activitatea de vanzare, respectiv procesul de facturare și recunoașterea veniturilor; • Am testat eficiența operațională a controalelor asupra procesului de venituri printr-un eșantion de venituri obținând probe ale semnăturilor și aprobărilor necesare; • Am confirmat veniturile cu cei mai importanți clienți selectați; • Am analizat acordurile comerciale încheiate între entitate și cei mai importanți clienți și am comparat sumele prevăzute în acorduri cu venitul efectiv înregistrat în situațiile financiare; • Am selectat un eșantion de venituri, pe care le-am comparat cu documentele justificative relevante pentru a asigura acurătatea și completitudinea veniturilor înregistrate.

Alte informații – Raportul administratorilor

6. Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Aceasta fiind prezentate într-un raport separat.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații și cu excepția cazului în care se menționează explicit în raportul nostru, nu exprimăm nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul administratorilor, am citit și raportăm dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul administratorilor pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Administratorilor, a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Societate și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2017, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul administratorilor. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

7. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară / cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
8. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Societății de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.
9. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Societății.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

10. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
11. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
 - Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
 - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Societății.
 - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
 - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoeli semnificative privind capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
12. Comunicăm persoanelor responsabile cu governanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
 13. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu governanța o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.
 14. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu governanța, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

15. Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 14.11.2017 să audităm situațiile financiare ale Turbomecanica S.A. pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2017. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 1 an, acoperind exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Societății, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu am furnizat pentru Societate **serviciile non audit** interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Madeline Alexander.

Madeline Alexander, Partener de Audit

*Înregistrată la Camera Auditorilor Financieri din România
cu certificatul nr. 36/07.10.2000*

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

*Înregistrată la Camera Auditorilor Financieri din România
cu certificatul nr. 25/25.06.2001*

Sos. Nicolae Titulescu nr. 4-8, America House, Intrarea de Est,
Etajul 2 - zona Deloitte și Etajul 3, sector 1,
București, România
21 martie 2018

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2017 RON	31 decembrie 2016 RON
Venituri	4	100.766.069	83.030.250
Alte castiguri si pierderi	9	3.732.181	(1.529.345)
Venituri din productia de imobilizari		-	336.608
Variatia stocurilor		5.847.409	652.921
Materii prime si materiale	5	(38.753.621)	(31.302.180)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	6	(31.184.420)	(26.083.371)
Cheltuieli cu deprecierea activelor		(6.702.423)	(5.799.848)
Costuri financiare, net	7	(3.413.951)	(3.076.578)
Venituri financiare	7	1	2.945.009
Alte cheltuieli operationale	8	(5.638.683)	(5.743.465)
Venit din vanzari de active destinate vanzarii	9	20.104	(93.188)
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare		(6.214.653)	-
Profit inainte de impozitare		18.458.013	13.336.813
Impozitul pe profit	10	4.807.092	(2.463.768)
Profitul anului		13.650.921	10.873.045
Alte venituri globale, nete de impozit:			
Impozit pe profit amanat		-	-
Diferente din reevaluare		-	-
(Pierdere) / Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate	21	-	(221.439)
Alte venituri globale totale		-	(221.439)
Rezultatul global al anului		13.650.921	10.651.606
Rezultat pe actiune:	27		
Numar de actiuni		369.442.475	369.442.475
(RON / actiune)		0.03	0.03

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administratie și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	<u>Nota</u>	<u>31 decembrie 2017</u> <i>RON</i>	<u>31 decembrie 2016</u> <i>RON</i>
ACTIVE			
Active pe termen lung:			
Imobilizari corporale	11	59.961.955	58.036.177
Imobilizari necorporale	12	6.784.610	8.777.087
Alte active		1.000	604.960
Total active pe termen lung		66.747.565	67.418.225
Active circulante:			
Stocuri	13	36.947.781	25.039.278
Creante comerciale	14	2.632.790	2.684.621
Alte creante	15	1.711.184	3.048.543
Numerar si echivalente de numerar	16	9.636.856	11.501.493
Active destinate vanzarii	17	6.966.252	7.048.889
Total active circulante		57.894.863	49.322.823
Total active		124.642.427	116.741.048
CAPITALURI PROPRII SI DATORII			
Capital si reserve:			
Capital emis	18	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	19	88.372.743	80.520.812
Rezultat reportat		(1.052.231.734)	(1.058.231.122)
Actiuni proprii	27	(599.408)	(562.427)
Total capitaluri proprii		60.112.656	46.298.318
Datorii pe termen lung:			
Imprumuturi	20	5.670.250	3.186.318
Datorii cu impozitul amanat	10	3.659.565	3.698.929
Provizioane	21	1.259.764	1.382.087
Alte datorii pe termen lung	24	-	1.022.968
Total datorii pe termen lung		10.589.580	9.290.302

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
		<i>RON</i>	<i>RON</i>
Datorii curente:			
Datorii comerciale si alte datorii	22	5.817.305	7.007.591
Imprumuturi	20	37.168.913	41.406.464
Impozit profit curent	10	1.517.497	1.252.348
Provizioane	21	3.597.787	2.856.881
Venituri inregistrate in avans	23	868.861	160.063
Alte datorii curente	23	4.969.829	8.469.080
Total datorii curente		53.940.192	61.152.428
Total datorii		64.529.773	70.442.730
Total capitaluri proprii si datorii		124.642.427	116.741.048

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Fluxuri de numerar din activități operaționale:		
Profitul/ (pierdere) net al anului	13.650.922	10.873.045
Ajustari pentru:		
Impozit pe profit	4.807.092	2.463.768
Cheltuieli cu deprecierea activelor	6.702.423	5.799.848
Constituire (Reversare) Provizion pentru creante	189.040	(28.173)
Provizion pentru stocuri	1.985.253	(3.658.149)
Alte provizioane	(2.883.012)	711.320
Pierdere neta din vanzarea de mijloace fixe	(16.421)	116.068
Costuri financiare	2.670.158	2.631.203
Alte venituri financiare	(1.721)	(2.990.620)
Castiguri/Pierdere nete(a) din diferente de curs	(3.023.463)	1.224.192
Mișcări în capitalul circulant:		
(Creștere)/descreștere creanțe comerciale și alte creanțe	1.803.476	(1.662.075)
(Creștere)/descreștere stocuri	(13.893.757)	2.569.925
(Creștere)/descreștere datorii comerciale și alte datorii	(1.434.654)	(649.458)
Numerar generat din/ (utilizat in) din activități operaționale	10.555.336	17.400.894
Impozit pe profit platit	(4.581.307)	(1.375.324)
Dobanzi platite/primate nete	(2.663.377)	359.417
Numerar net generat din activități operaționale	3.310.652	16.384.987
Fluxuri de numerar din activități de investiții		
Plăți aferente imobilizărilor corporale	(2.585.398)	(3.458.819)
Plăți aferente imobilizărilor necorporale	(466.092)	(1.716.749)
Încasări din vanzarea imobilizari	16.421	13.167
Numerar net generat din/(utilizat) în activități de investiții	(3.035.069)	(5.162.401)
Fluxuri de numerar din activități de finanțare:		
(Rambursări)/incasari de împrumuturi	1.269.844	(6.056.085)
(Pierdere)/Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate	-	(221.439)
Dividende platite	(3.573.477)	-
Cedari/(Plăți) aferente actiunilor proprii răscumpărate	163.417	(562.427)
Numerar net utilizat in activități de finanțare	(2.140.216)	(6.839.951)
Creștere/(Descreștere) neta a numerarului si a echivalentelor de numerar	(1.864.633)	4.382.635
Numerar si echivalente de numerar la inceputul anului financiar	11.501.493	7.118.858
Numerar si echivalente de numerar la sfarsitul anului	9.636.856	11.501.493

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2016	1.024.571.055	46.074.152	34.066.531	(1.068.502.598)	36.209.140
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	10.873.045	10.873.045
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	(294.907)	294.907	-
Creșteri în rezerve legale	-	675.036	-	(675.036)	-
Alte venituri globale nete de impozit	-	-	-	(221.439)	(221.439)
Acțiuni proprii	-	-	-	(562.427)	(562.427)
Sold la 31 decembrie 2016	1.024.571.055	46.749.188	33.771.624	1.058.793.549	46.298.318

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	1.024.571.055	46.749.188	33.771.624	(1.058.793.549)	46.298.318
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	13.650.921	13.650.921
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	3.885.981	(3.885.981)	-
Creșteri în rezerve legale	-	233.042	-	(233.042)	-
Alte rezerve	-	3.732.908	-	(3.732.908)	-
Acțiuni proprii	-	-	-	163.417	163.417
Sold la 31 decembrie 2017	1.024.571.055	50.715.138	37.657.605	(1.052.831.142)	60.112.656

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

1. INFORMATII GENERALE

TURBOMECHANICA S.A. („Turbomecanica” sau „Societatea”) este o societate comerciala pe actiuni, infiintata in 1975, cu scopul de a produce motoare, ansamble mecanice si echipamente pentru aeronave. Capitalul societatii este privat si actiunile sunt tranzactionate in cadrul Bursei de Valori Bucuresti. Structura actionariatului este prezentata pe web site BVB.

Fazele evolutiei Societatii au fost urmatoarele: 1975-1977 – Fabrica de motoare Bucuresti; 1978-1990 – Intreprinderea Turbomecanica Bucuresti; din 20.11.1990, prin HG 1213, s-a constituit Societatea Comerciala Turbomecanica SA. Dupa 1991, din Turbomecanica SA s-au desprins doua societati comerciale: Aeroteh SA si Micron-Turboteh SA.

Obiectul de activitate al Societatii il reprezinta fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere. Principalele produse realizate de Societate sunt:motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo, Viper, Spey, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.

Principalii clienti ai Societatii sunt pe piata interna – Minsiterul Apararii si IAR Barsov, dar societatea are totodata tranzactii cu clienti aflati in Europa.

Evolutia numarului mediu de angajati a fost dupa cum urmeaza:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Numar mediu angajati	447	439

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

Aplicarea initială a noilor amendamente la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă

Următoarele amendamente la standardele existente si interpretările noi emise de Consiliul pentru standarde internationale de contabilitate (IASB) si adoptate de UE sunt în vigoare pentru perioada de raportare curentă:

- **Amendamente la IFRS 10 “Situatii financiare consolidate”, IFRS 12 “Prezentarea informatiilor privind interesele în alte entități” și IAS 28 “Investiții în entități asociate si asocieri în participatie”** - Societăți de investiții: aplicarea excepției de consolidare - adoptate de UE pe 22 septembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Amendamente la IFRS 11 “Asocieri în participație”** – Contabilitatea achizițiilor de interese în operațiunile comune - adoptate de UE pe 24 noiembrie 2015 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Amendamente la IAS 1 “Prezentarea situațiilor financiare”** - Inițiativa privind cerința de prezentare - adoptate de UE pe 18 decembrie 2015 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Amendamente la IAS 16 “Imobilizări corporale” și IAS 38 “Imobilizări necorporale”** – Clarificări privind metodele de amortizare acceptabile - adoptate de UE pe 2 decembrie 2015 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Amendamente la IAS 16 “Imobilizări corporale” și IAS 41 “Agricultura”** – Plante de reproducere - adoptate de UE pe 23 noiembrie 2015 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Aplicarea inițială a noilor amendamente la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă (continuare)

- **Amendamente la IAS 19 "Beneficiile angajaților"** – Planuri de beneficii determinate: Contribuțiile angajaților - adoptate de UE pe 17 decembrie 2014 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 februarie 2015),
- **Amendamente la IAS 27 "Situatii financiare individuale"** – metoda punerii în echivalență în situațiile financiare individuale - adoptate de UE pe 18 decembrie 2015 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2010-2012)"** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 și IAS 38) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări - adoptate de UE pe 17 decembrie 2014 (amendamentele sunt aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 februarie 2015),
- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2012-2014)"** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 și IAS 34) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări - adoptate de UE pe 15 decembrie 2015 (amendamentele sunt aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016).

Adoptarea acestor amendamente la standardele existente nu a dus la modificări semnificative în situațiile financiare ale TURBOMECANICA S.A.

Standarde și amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de UE, dar care nu au intrat încă în vigoare

La data aprobării acestor situații financiare, următoarele standarde noi și amendamente la standardele emise de IASB și adoptate de UE nu sunt încă în vigoare.

- **IFRS 9 "Instrumente financiare"** - adoptat de UE pe 22 Noiembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții"** și amendamentele la IFRS 15 "Data intrării în vigoare a IFRS 15" - adoptate de UE pe 22 septembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018).

Standardele noi și amendamentele la standardele existente emise de IASB, dar care nu au fost încă adoptate de UE

În prezent, IFRS astfel cum au fost adoptate de UE nu diferă semnificativ de reglementările adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), cu excepția următoarelor standarde noi, a amendamentelor la standardele existente și interpretările noi, care nu au fost aprobate pentru utilizare în UE la data publicării situațiilor financiare (datele de intrare în vigoare menționate mai jos sunt pentru toate standardele IFRS):

- **IFRS 14 "Conturi de amânare aferente activităților reglementate"** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016) – Comisia Europeană a decis să nu emită procesul de aprobare a acestui interimar și să aștepte finalizarea acestuia,
- **IFRS 16 "Leasing"** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IFRS 2 "Plata pe bază de acțiuni"** – Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Standarde și amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de UE, dar care nu au intrat încă în vigoare (continuare)

- **Amendamente la IFRS 4 "Contracte de asigurare"** - Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare împreună cu IFRS 4 Contracte de asigurare (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 sau la aplicarea pentru prima dată a IFRS 9 "Instrumente financiare"),
- **Amendamente la IFRS 10 "Situaii financiare consolidate" și IAS 28 "Investiții în entități asociate și asocieri în participație"**- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia și amendamentele ulterioare (data intrării în vigoare a fost amânată pe perioadă nedeterminată, până când se va finaliza proiectul de cercetare privind metoda punerii în echivalență),
- **Amendamente la IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții"** - Clarificări la IFRS 15 Venituri din contracte cu clienții (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IAS 7 "Situaiile fluxurilor de trezorerie"** - Inițiativa privind cerințele de prezentare (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2017),
- **Amendamente la IAS 12 "Impozitul pe profit"** - Recunoașterea activelor cu impozitul amânat pentru pierderile nerealizate (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2017),
- **Amendamente la IAS 40 "Investiții imobiliare"** - Transferuri de investiții imobiliare (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2014-2016)"** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 12 și IAS 28) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări (Amendamente la IFRS 12 sunt aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2017 iar amendamentele la IFRS 1 și IAS 28 sunt aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRIC 22 "Tranzacții cu valută și avansuri"** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018).

TURBOMECANICA S.A. anticipează că adoptarea acestor standarde și amendamente la standardele existente nu va avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Societății în perioada de aplicare inițială.

Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor pentru un portofoliu de active și pasive financiare ale cărei principii nu au fost adoptate de UE rămâne nereglementată.

Conform estimărilor Societății, folosirea contabilității de acoperire împotriva riscurilor unui portofoliu de active și pasive financiare conform **IAS 39: "Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare"** nu ar afecta semnificativ situațiile financiare, dacă este aplicată la data bilanțului.

Informații suplimentare cu privire la anumite standarde, actualizări, amendamente și interpretări care pot fi folosite când este cazul:

- **IFRS 9 "Instrumente Financiare"**, emis pe data 24 iulie 2014 este standardul ce înlocuiește IAS 39 Instrumente Financiare, Recunoaștere și Evaluare. IFRS 9 include cerințe privind instrumentele financiare, referitoare la recunoașterea, clasificarea și evaluarea, pierderile din depreciere, derecunoașterea și contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor.

Clasificarea și evaluarea - IFRS 9 introduce o nouă abordare privind clasificarea activelor financiare, care este determinată de caracteristicile fluxurilor de numerar și de modelul de business în cadrul căruia este deținut un activ. Această abordare unică bazată pe principii înlocuiește cerințele din IAS 39 bazate pe reguli. Noul model va determina de asemenea existența unui singur model de depreciere aplicabil tuturor instrumentelor financiare.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Pierderi din depreciere - IFRS 9 introduce un model nou privind pierderile din depreciere, bazat pe pierderile așteptate, care va impune recunoașterea mai rapidă a pierderilor așteptate din deprecierea creanțelor. Standardul prevede ca entitățile să înregistreze pierderile din depreciere așteptate aferente creanțelor din momentul recunoașterii inițiale a instrumentelor financiare și totodată să recunoască mult mai repede pierderile din depreciere așteptate pe întreaga durată de viață a acestora.

Contabilitatea de acoperire: IFRS 9 introduce un model semnificativ îmbunătățit privind contabilitatea de acoperire, ce cuprinde cerințe suplimentare de prezentare a informațiilor privind activitatea de administrare a riscurilor. Noul model reprezintă o revizuire semnificativă a principiilor contabilității de acoperire, care permite alinierea tratamentului contabil cu activitățile de administrare a riscurilor.

Credit propriu: IFRS 9 elimină volatilitatea din contul de profit sau pierdere cauzată de modificarea riscului de credit aferent datorilor evaluate la valoare justă. Modificarea cerințelor de contabilizare a acestor datorii presupune că veniturile generate de deteriorarea propriului risc de credit al unei entități nu vor mai fi recunoscute prin profit sau pierdere.

- **IFRS 14 "Conturi de amânare aferente activităților reglementate"** emis de IASB în 30 ianuarie 2014. Acest standard are scopul de a permite entităților care adoptă pentru prima dată IFRS, și care recunosc în prezent conturile de amânare aferente activităților reglementate conform politicilor contabile general acceptate anterioare, să continue să facă acest lucru la trecerea la IFRS.
- **IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții"** emis de IASB în 28 mai 2014 (la 11 septembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare a IFRS 15 la 1 ianuarie 2018 iar la 12 aprilie 2016 IASB a adus clarificări acestui standard). IFRS 15 specifică modul în care și momentul când o entitate care raportează conform IFRS trebuie să recunoască veniturile și prevede ca aceste entități să furnizeze utilizatorilor situațiilor financiare informații mai clare și mai relevante. Standardul înlocuiește IAS 18 „Veniturile”, IAS 11 „Contracte de construcții” și un număr de interpretări legate de venituri. Aplicarea standardului este obligatorie pentru toate entitățile care raportează conform IFRS și se aplică aproape tuturor contractelor cu clienții: principalele excepții sunt contractele de leasing, instrumentele financiare și contractele de asigurări. Principiul de bază al noului standard este ca societățile să recunoască veniturile pentru a identifica transferul de bunuri sau servicii către clienți la sume care să reflecte contraprestația (adică plata) la care societatea se așteaptă în schimbul bunurilor sau serviciilor respective. Noul standard va avea ca rezultat informații sporite cu privire la venituri, va oferi îndrumări cu privire la tranzacțiile care nu erau tratate în întregime în trecut (spre exemplu, veniturile din servicii și modificările contractelor) și va oferi îndrumări mai eficiente cu privire la acordurile cu elemente multiple.
- **IFRS 16 "Contracte de leasing"** emis de IASB în 13 ianuarie 2016. Conform IFRS 16, locatarul recunoaște un activ cu drept de utilizare și o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este tratat similar cu alte active non-financiare și este amortizat corespunzător. Datoria de leasing este inițial evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing datorate pe durata contractului, actualizată la rata implicită în contract, dacă aceasta poate fi stabilită cu ușurință. Dacă rata nu poate fi stabilită cu ușurință, locatarul va folosi rata incrementală de împrumut. Ca și în cazul standardului care precedă IFRS 16, IAS 17, locatorii clasifică contractele de leasing ca leasing financiar sau operațional. Un contract de leasing este clasificat ca leasing financiar dacă transferă în mare măsură toate riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ suport. În caz contrar, contractul este clasificat drept leasing operațional. În contractele de leasing financiar, locatorul recunoaște veniturile pe durata contractului, pe baza unui model care reflectă o rată constantă periodică a rentabilității investiției nete. Locatorul recunoaște plățile de leasing operațional ca venit pe bază liniară sau, dacă este mai reprezentativ pentru modelul în care beneficiul care decurge din utilizarea activului suport este redus, pe o altă bază sistematică.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la IFRS 2 "Plata pe bază de acțiuni" – Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni** emise de IASB în 20 June 2016. Amendamentele prevăd cerințe în contabilitate pentru: (a) efectele condiției de intrare în și ieșire din drepturi asupra evaluării plăților pe bază de acțiuni decontate în numerar; (b) plățile pe bază de acțiuni cu o componentă de decontare netă pentru obligațiile privind impozitele reținute la sursă; și (c) modificarea termenilor și condițiilor unei plăți pe bază de acțiuni care schimbă clasificarea tranzacției din tranzacție decontată în numerar în tranzacție decontată prin capital propriu.
- **Amendamente la IFRS 4 "Contracte de asigurare" – Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare împreună cu IFRS 4 Contracte de asigurare** emise de IASB în 12 septembrie 2016. Amendamentele abordează problemele apărute din implementarea noului standard privind instrumentele financiare, IFRS 9, înainte de înlocuirea standardului pe care Consiliul îl elaborează pentru IFRS 4.
- **Amendamente la IFRS 10 "Situatii financiare consolidate" și IAS 28 "Investiții în entități asociate și asocieri în participație"- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia** emise de IASB în 11 septembrie 2014 (în 17 decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare pe termen nedefinit). Amendamentele soluționează contradicția dintre cerințele IAS 28 și IFRS 10 și clarifică faptul că într-o tranzacție care implică o entitate asociată sau asociere în participație, câștigurile sau pierderile sunt recunoscute atunci când activele vândute sau aduse drept contribuție reprezintă o întreprindere.
- **Amendamente la IFRS 10 "Situatii financiare consolidate", IFRS 12 "Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități" și IAS 28 "Investiții în entități asociate și asocieri în participație" - Societăți de investiții: aplicarea excepției de consolidare** emise de IASB în 18 decembrie 2014. Amendamentele cu arie restrânsă de aplicabilitate la IFRS 10, IFRS 12 și IAS 28 introduc clarificări cerințelor de contabilizare a entităților investiționale. Amendamentele oferă și excepții în anumite situații.
- **Amendamente la IFRS 11 "Asocieri în participație" – Contabilitatea achiziției de interese în asocieri în participație** emise de IASB în 6 mai 2014. Amendamentele adaugă noi îndrumări cu privire la contabilizarea achiziției unei participații într-o asociere în participație care constituie o întreprindere. Amendamentele specifică tratamentul contabil corespunzător pentru astfel de achiziții.
- **Amendamente la IAS 1 "Prezentarea situațiilor financiare" - Inițiativa privind cerințele de prezentare** emise de IASB în 18 decembrie 2014. Amendamentele la IAS 1 au scopul de a încuraja societățile să aplice judecata profesională în stabilirea informațiilor pe care le dezvăluie în situațiile lor financiare. Spre exemplu, amendamentele clarifică faptul că materialitatea se aplică situațiilor financiare în ansamblu și că includerea informațiilor ne semnificative poate face ca informațiile prezentate să fie inutile. Mai mult, amendamentele clarifică faptul că societățile trebuie să aplice judecata profesională atunci când stabilesc unde și în ce ordine trebuie prezentate informațiile financiare.
- **Amendamente la IAS 7 "Situațiile fluxurilor de trezorerie" - Inițiativa privind cerințele de prezentare** emise de IASB în 29 ianuarie 2016. Amendamentele au scopul de a clarifica IAS 7 pentru a îmbunătăți informațiile oferite utilizatorilor situațiilor financiare cu privire la activitățile financiare ale unei entități. Amendamentele prevăd că o entitate trebuie să ofere informații care permit utilizatorilor situațiilor financiare să evalueze modificările obligațiilor care decurg din activitățile financiare, inclusiv modificările fluxurilor de numerar și alte modificări.
- **Amendamente la IAS 12 "Impozitul pe profit" – Recunoașterea activelor cu impozitul amânat pentru pierderile nerealizate** emis de IASB în 19 ianuarie 2016. Amendamentele la IAS 12 clarifică modul de contabilizare a activelor cu impozitul amânat aferent datoriei evaluate la valoare justă.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la IAS 16 "Imobilizări corporale" și IAS 38 "Imobilizări necorporale" – Clarificări privind metodele de amortizare acceptabile** emise de IASB în 12 mai 2014. Amendamentele clarifică faptul că utilizarea metodelor bazate pe venituri pentru calcularea amortizării unui activ nu este adecvată întrucât veniturile generate de o activitate care include utilizarea unui activ reflectă în general alți factori decât consumul beneficiilor economice care decurg din activ. Amendamentele clarifică de asemenea că veniturile sunt în general o bază inadecvată de evaluare a consumului beneficiilor economice care decurg dintr-o imobilizare. Totuși, această asumptie poate fi combătută în anumite situații restrânse.
- **Amendamente la IAS 16 "Imobilizări corporale" și IAS 41 "Agricultura" – Agricultura: Plante de reproducere** emise de IASB în 30 iunie 2014. Amendamentele includ plantele de reproducere, care sunt folosite exclusiv pentru creșterea de produse, în aria de aplicabilitate a IAS 16 astfel încât să fie contabilizate similar cu imobilizările corporale.
- **Amendamente la IAS 19 "Beneficiile angajaților" – Planuri de beneficii determinate: Contribuțiile angajaților** emise de IASB în 21 noiembrie 2013. Aria de aplicabilitate restrânsă a amendamentelor se referă la contribuțiile angajaților sau terților la planurile de beneficii definite. Obiectivul amendamentelor este simplificarea contabilizării contribuțiilor care sunt independente de numărul de ani lucrați, cum ar fi contribuțiile angajaților calculate în funcție de un procent fix din salariu.
- **Amendamente la IAS 27 "Situații financiare individuale" – Metoda punerii în echivalență în situațiile financiare individuale** emise de IASB în 12 august 2014. Amendamentele readuc în discuție metoda punerii în echivalență ca opțiune contabilă pentru investițiile în filiale, asocieri în participație și asociați în situațiile financiare individuale ale unei entități.
- **Amendamente la IAS 40 "Investiții imobiliare"** – Transferuri de investiții imobiliare emise de IASB în 8 decembrie 2016. Amendamentele prevăd că o entitate va transfera un imobil la, sau de la, investiții imobiliare numai atunci când există dovezi pentru schimbarea utilizării. O schimbare în utilizare intervine atunci când imobilul este definit sau nu mai este definit ca investiție imobiliară. Schimbarea de către conducere a destinației de utilizare a imobilului nu constituie dovadă a schimbării utilizării. Amendamentele prevăd de asemenea că lista de dovezi de la alin. 57 a fost întocmită ca o listă de exemple neexhaustivă, spre deosebire de lista anterioară exhaustivă.
- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2010-2012)"** emise de IASB în 12 decembrie 2013. Amendamente la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 și IAS 38) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Cele mai importante modificări includ cerințe noi sau revizuite cu privire la: (i) definirea „condiției de investire”; (ii) contabilizarea unei contingențe într-o combinație de întreprinderi; (iii) agregarea segmentelor operaționale și reconcilierea tuturor activelor segmentelor raportabile cu activele entității; (iv) evaluarea creanțelor și datoriiilor pe termen scurt; (v) retratarea proporțională a amortizării cumulate în metoda reevaluării și (vi) clarificări cu privire la personalul cheie din conducere.
- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2012-2014)"** emise de IASB în 25 septembrie 2014. Amendamente la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 și IAS 34) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Modificările includ cerințe noi sau revizuite cu privire la: (i) modificările în metodele de de-recunoaștere; (ii) contractele de servicii; (iii) aplicabilitatea amendamentelor la IFRS 7 în situațiile financiare interimare prescurtate; (iv) rata de actualizare: problema pieței regionale; (v) dezvăluirea de informații „altundeva în raportul financiar interimar”.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la diverse standarde "Îmbunătățiri ale IFRS (ciclul 2014-2016)"** emise de IASB în 8 decembrie 2016. Amendamente la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 12 și IAS 28) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Modificările includ: (i) eliminarea scutirilor pe termen scurt de la alin. E3-E7 din IFRS 1, întrucât și-au atins scopul dorit, (ii) clarificarea domeniului de aplicare a IFRS 12 prin specificarea faptului că cerințele de prezentare din IFRS 12, cu excepția celor de la alin. B10-B16, se aplică intereselor unei entități menționate la alin. 5 clasificate ca deținute în vederea vânzării, deținute în vederea distribuiri sau ca activități întrerupte conform IFRS 5 "Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte", (iii) clarificarea alegerii metodei de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere a unei investiții într-o entitate asociată sau o asocierie în participație deținută de o entitate care este o organizație cu capital de risc, sau o altă entitate calificată, este disponibilă pentru orice investiție într-o entitate asociată sau asocierie în participație pe bază de investiție, la momentul recunoașterii inițiale.
- **IFRIC 22 "Tranzacții cu valută și avansuri"** emis de IASB în 8 decembrie 2016. Interpretarea prevede că data tranzacției, în scopul stabilirii datei cursului valutar, este data recunoașterii inițiale a activului pentru care s-a efectuat avansul ne-monetar sau a obligației cu venitul în avans. Dacă există plăți sau încasări de avansuri multiple, va fi stabilită o dată a tranzacției pentru fiecare plată sau încasare.

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE

Principalele politici contabile sunt prezentate mai jos:

Principalele politici contabile aplicate la întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate consecvent în toți anii prezenți, dacă nu se specifică altfel.

Declaratia de conformitate

Situațiile financiare individuale au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană ("UE"), conform Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr.2844/2016 cu modificările ulterioare.

Bazele întocmirii

Situațiile financiare individuale ale Turbomecanica SA au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) și cu Interpretările IFRIC, așa cum au fost adoptate de Uniunea Europeană. Situațiile financiare individuale au fost întocmite în baza convenției costului istoric, așa cum au fost modificate în urma reevaluării imobilizărilor corporale și a activelor financiare disponibile pentru vânzare la valoarea justă prin capitalurile proprii.

Întocmirea situațiilor financiare individuale în conformitate cu IFRS necesită utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, solicită conducerii să folosească raționamentul în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societății.

Continuarea activității

La 31 decembrie 2017 Societatea a înregistrat o pierdere cumulată de 1.055.324.011 RON care include și efectele aplicării indicilor de inflație conform IAS 29. În anul 2017 societatea a înregistrat un profit 13.650.921 RON și mult din activitatea societății a fost redresată. Societatea are comenzi și clientela stabilă. Aceste situații financiare au fost pregătite conform principiului continuității activității. Totuși, capacitatea Societății de a-și continua activitatea depinde de capacitatea acesteia de a genera suficiente venituri viitoare și de sprijinul financiar din partea băncilor. Conducerea Societății consideră că reducerea gradului de îndatorare, în urma vânzării unei părți din activele destinate vânzării va conduce și la creșterea sprijinului din partea băncilor finanțatoare. Aceste situații financiare nu includ ajustări care ar putea proveni din rezultatul oricărei incertitudini legate de continuitatea activității.

Compania este dependentă de relațiile comerciale pe care le are cu doi clienți interni majori. Cifra de afaceri cu acestia în anul 2017, reprezintă 79 % din totalul cifrei de afaceri anuale.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Situații comparative

Pentru fiecare element de bilanț, de cont de profit și pierdere, și unde e cazul, pentru situația modificărilor capitalului propriu este prezentată valoarea aferentă elementului corespondent pentru exercițiul financiar precedent.

În cazul în care valorile aferente perioadei precedente nu sunt comparabile cu cele aferente perioadei curente, acestea au fost modificate pentru a asigura consistența cu politicile contabile și cerințele de prezentare pentru anul curent.

Recunoașterea veniturilor

Venitul este evaluat la valoarea justă a contravalorii primite sau care poate fi primită. Venitul din vânzări este diminuat pentru returnări, rabaturi comerciale și alte reduceri similare.

Venituri din vânzarea de bunuri

Veniturile din vânzarea de bunuri sunt recunoscute când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- societatea a transferat cumpărătorului riscurile și recompensele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor;
- societatea nu mai gestionează bunurile vândute la nivelul la care ar fi făcut-o în mod normal în cazul deținerii în proprietate a acestora și nici nu mai deține controlul efectiv asupra lor;
- valoarea venitului poate fi evaluată în mod fiabil.
- este probabil ca beneficiile economice asociate tranzacției să fie direcționate către Societate; și
- costurile suportate sau care vor fi suportate în legătură cu tranzacția pot fi evaluate în mod fiabil.

În mod specific, veniturile din vânzarea de bunuri sunt recunoscute atunci când bunurile sunt livrate și dreptul de proprietate este transferat.

Venituri din prestarea de servicii

Veniturile generate de un contract de prestări servicii sunt recunoscute la finalizarea serviciului. Stadiul de finalizare a tranzacției este stabilit după cum urmează:

- Taxele de instalare sunt recunoscute prin referire la stadiul de finalizare a instalării, determinat ca proporție a timpului total anticipat pentru instalare care s-a scurs la sfârșitul perioadei de raportare;
- Taxele de întreținere incluse în prețul produselor vândute sunt recunoscute prin trimitere la proporția din costul total al asigurării întreținerii pentru produsul vândut; și
- Veniturile generate de contractele de tipul „timp și material” sunt recunoscute la ratele contractuale ca ore lucrate și costuri directe implicate.

Venituri din dividende și dobânzi

Venitul din dividende generate de investiții financiare este recunoscut atunci când a fost stabilit dreptul acționarului de a primi plată (cu condiția ca este probabil ca beneficiile economice să fie direcționate către Societate și valoarea veniturilor să poată fi măsurată în mod precis).

Venitul din dobânda generat de un activ financiar este recunoscut atunci când este probabil ca Societatea să obțină beneficii economice și când venitul respectiv poate fi măsurat în mod fiabil. Venitul din dobânzi se cumulează în timp, prin raportare la principal și la rata dobânzii efectivă aplicabilă, adică rata care actualizează exact viitoarele încasări de numerar estimate de-a lungul perioadei anticipate a activului financiar la valoarea contabilă netă a activului la data recunoașterii inițiale.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Venituri din inchiriere

Politica societatii de recunoastere a venitului generat de leasing-ul operational este descrisa mai jos.

Leasing

Contractele de leasing sunt clasificate drept contracte de leasing financiar ori de cate ori conditiile contractului de leasing transfera utilizatorului in mod substantial toate riscurile si recompensele aferente dreptului de proprietate. Toate celelalte contracte de leasing sunt clasificate ca leasing operational.

Societatea in calitate de locator

Sumele platibile de catre utilizator conform contractelor de leasing financiar sunt recunoscute drept creante la valoarea investitiei nete a Societatii in contractele de leasing. Venitul din contractele de leasing financiar este alocat perioadelor contabile astfel incat sa reflecte o rata de rentabilitate periodica constanta a investitiilor nete ale Societatii cu privire la contractele de leasing.

Venitul din leasing-ul operational este recunoscut liniar de-a lungul perioadei contractului de leasing. Costurile directe initiale implicate in negocierea si contractarea unui leasing operational se adauga valorii contabile a activului dat in leasing si sunt recunoscute liniar de-a lungul perioadei de leasing.

Societatea in calitate de utilizator

Actiunile detinute conform contractelor de leasing financiar sunt initial recunoscute ca active ale Societatii la valoarea justa a acestora la inceputul contractului de leasing sau, daca aceasta este mai scazuta, la valoarea curenta a platilor minime de leasing. Obligatia corespunzatoare fata de proprietar este inclusa in situatia pozitiei financiare ca datorie asociata leasing-ului financiar.

Platile de leasing sunt repartizate intre cheltuieli financiare si diminuarea datoriei asociate leasing-ului astfel incat sa se obtina o rata a dobanzii constanta aferenta soldului datoriei. Cheltuielile financiare sunt imediat recunoscute in contul de profit sau pierdere, daca acestea nu sunt atribuibile direct unor active eligibile, caz in care acestea sunt capitalizate in conformitate cu politica generala a Societatii privind costurile indatorarii. Inchirierile contingente sunt recunoscute ca si cheltuieli in perioadele in care acestea apar.

Platile de leasing operational sunt recunoscute pe cheltuiala liniar de-a lungul perioadei leasing-ului, cu exceptia cazurilor in care o alta baza de calcul este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul luat in leasing. Inchirierile contingente generate conform leasing-ului operational sunt recunoscute ca o cheltuiala in perioada in care acestea apar.

In cazul in care se primesc stimulente de leasing pentru a incheia contracte de leasing operational, astfel de stimulente sunt recunoscute drept datorie. Beneficiul agregat al stimulentelelor este recunoscut ca o diminuare liniara a cheltuielii de inchiriere, cu exceptia cazurilor in care o alta baza sistematica este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul dat in leasing.

Tranzactii in moneda straina

La pregatirea situatiilor financiare ale Societatii, tranzactiile in monede straine, altele decat moneda functionala a Societatii (valute), sunt recunoscute la cursul de schimb valutar de la data tranzactiilor respective. La sfarsitul fiecarei perioade de raportare, elementele monetare exprimate in valuta sunt convertite la cursul de schimb valutar de la data respectiva. Elementele nemonetare contabilizate la valoarea justa, care sunt exprimate intr-o moneda straina, sunt convertite la cursurile curente de la data cand valoarea justa a fost stabilita. Elementele nemonetare, care sunt evaluate la cost istoric intr-o moneda straina nu sunt convertite din nou. Cursurile de schimb folosite sunt 1 EUR = 4.6597 RON (31 decembrie 2017) si 1 USD = 3.8915 RON (31 decembrie 2017), curs mediu EUR 2017 = 4.5681 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Tranzactii in moneda straina (continuare)

Diferentele de schimb valutar aferente elementelor monetare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere in perioada in care acestea apar, cu exceptia:

- diferentelor de curs aferente imprumuturilor in moneda straina pentru activele in curs de executie pentru capacitati de productie viitoare, care sunt incluse in costul acelor active cand ele vor fi privite ca o ajustare a cheltuielii cu dobanda aferenta acestor imprumuturi in moneda straina;
- diferentelor de curs aferente tranzactiilor incheiate pentru a acoperi anumite riscuri valutare (vezi mai jos politicile contabile de acoperire impotriva riscurilor).

Costurile indatorarii

Costurile indatorarii, atribuibile in mod direct achizitiei, constructiei sau realizarii activelor eligibile, active care necesita o perioada substantiala de timp pentru a fi gata in vederea utilizarii sau pentru vanzare, se adauga costului acelor active pana cand activele sunt pregatite in mod semnificativ in vederea utilizarii prestabilite sau a vanzarii.

Veniturile din investirea temporara a imprumuturilor obtinute pentru achizitia sau constructia de active eligibile se deduc din costurile indatorarii care se pot capitaliza.

Toate celelalte costuri cu indatorarea sunt recunoscute in profitul sau pierderea, in perioada in care acestea apar.

Beneficiile angajatilor

Pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, Societatea plateste statului roman, in numele angajatilor sai, contributiile pentru pensii, sanatate si somaj. Cheltuielile cu aceste plati se inregistreaza in profit sau pierdere in aceeasi perioada cu cheltuielile salariale aferente.

Toti angajatii Societatii sunt contribuabili ai planului de pensii al statului roman.

Societatea isi rasplateste angajatii cu beneficii de pensionare conform contractului colectiv de munca. Pentru acest plan de pensii determinat, costul beneficiilor este stabilit folosind metoda unitatilor de credit proiectate, iar evaluarile actuariale sunt realizate la fiecare data a bilantului. .Compania recunoaste toate castigurile si pierderile aferente planurilor de beneficii imediat in alte venituri globale si toate cheltuielile legate de planul de beneficii in cheltuieli cu personalul in contul de profit si pierdere .

Valoarea curenta a obligatiilor de pensionare depinde de un numar de factori care sunt stabiliti actuarial folosind un numar de ipoteze. Ipotezele folosite pentru stabilirea costului net (a venitului) pentru pensii include rata de actualizare, nivelul anticipat al inflatiei si rata estimata de crestere a salariului. Orice schimbare a acestor ipoteze va afecta valoarea contabila a obligatiilor de pensionare.

Societatea stabileste rata de actualizare corespunzatoare la sfarsitul fiecarui an. Aceasta este rata dobanzii care ar trebui folosita pentru a stabili valoarea prezenta a viitoarelor iesiri de numerar estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiilor de pensionare. La stabilirea ratei de actualizare corespunzatoare, Societatea ia in considerare ratele de dobanda dobanzii aferente obligatiunilor guvernamentale de inalta calitate care sunt exprimate in moneda in care beneficiile vor fi platite, si care au termeni de scadenta aproape egali cu termenii obligatiei de pensii aferente. Alte ipoteza importante avute in vedere se bazeaza pe conditiile actuale ale pietei.

Beneficii pentru terminarea contractului de munca

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca se pot plati atunci cand contractul de angajare este incetat de catre Societate inainte de data normala de pensionare sau ori de cate ori un angajat accepta plecarea voluntara in schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaste beneficiile pentru terminarea contractului de munca atunci cand aceasta se angajeaza evident fie sa rezilieze contractele de munca ale angajatilor actuali conform unui plan oficial detaliat fara posibilitatea realista de abandonare a acestuia; sau sa ofere beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute pentru a incuraja plecarea voluntara. Beneficiile datorate la mai mult de 12 luni dupa perioada de raportare sunt actualizate la data de raportare.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Impozitarea

Cheltuielile cu impozitul pe profit reprezintă suma impozitelor de platit în mod curent, precum și a impozitelor pe profit amânate.

Impozitul curent

Impozitul platibil în mod curent se bazează pe profitul impozabil realizat în decursul anului. Profitul impozabil diferă față de profitul raportat în declarația rezultatului global din cauza elementelor de venituri sau cheltuieli ce sunt impozabile sau deductibile în alți ani, precum și datorită elementelor care nu sunt niciodată impozabile sau deductibile. Datoria Societății privind impozitul pe profit curent este determinată folosind ratele de impozitare care au fost promulgate sau în mare măsură adoptate până la sfârșitul perioadei de raportare.

Impozitul amânat

Impozitul amânat se recunoaște pe baza diferențelor temporare dintre valoarea contabilă a activelor și a datoriilor din situațiile financiare și baza fiscală corespunzătoare folosită în calculul profitului impozabil. Datoriile privind impozitul amânat sunt în general recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile.

Creanțele privind impozitul amânat sunt în general recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile în măsura în care este probabil ca profiturile impozabile, față de care creanța privind impozitul amânat se poate utiliza, vor fi disponibile. Nu se recunosc creanțe sau datorii privind impozitul amânat în cazul în care diferența temporară este generată de recunoașterea inițială a fondului comercial sau de recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o tranzacție care nu reprezintă o combinație de întreprinderi și la momentul tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul impozabil (pierderea fiscală).

Valoarea contabilă a activelor la care se aplică impozitul amânat este revizuită la finalul fiecărei perioade de raportare și redusă până la limită la care nu mai este probabil ca vor fi suficiente profituri impozabile încât să permită recuperarea integrală sau parțială a activelor.

Activele și datoriile privind impozitul amânat sunt măsurate la nivelul impozitelor ce sunt presupuse a fi aplicate în perioada la care este stabilită recuperarea datoriei sau realizarea activului, bazându-se pe nivelul impozitelor (și al legilor fiscale) ce au intrat în vigoare sau urmează să intre în vigoare până la sfârșitul perioadei de raportare. Măsurarea activelor și datoriilor privind impozitul amânat reflectă consecințele în materie de impozite ce ar urma să decurgă din felul în care Societatea preconizează, la sfârșitul perioadei de raportare, să recupereze sau să deconteze valoarea contabilă a activelor și datoriilor sale.

Impozitul anual curent și amânat

Impozitul curent și cel amânat sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere cu excepția cazului în care ele se referă la elemente ce sunt recunoscute în alte rezultate globale sau direct în capitalul propriu, caz în care impozitul curent și cel amânat sunt de asemenea recunoscute în alte venituri rezultate globale, respectiv, capitalul propriu.

Impozitul pe profit pentru anul încheiat la 31 decembrie 2017 a fost 16% (31 decembrie 2016: 16%).

Imobilizări corporale

Imobilizările corporale utilizate în activitatea de producție sau pentru furnizarea de bunuri sau servicii, sau în scopuri administrative, sunt prezentate în situația poziției financiare la valoarea reevaluată mai puțin amortizarea și orice pierderi cumulate din depreciere.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari corporale (continuare)

Imobilizarile corporale in curs de executie ce urmeaza a fi utilizate in productie sau administrativ sunt evaluate la cost minus orice pierderi cumulate din depreciere. Costurile includ onorariile profesionale si, pentru activele eligibile, costurile indatorarii capitalizate in conformitate cu politicile contabile ale Societatii. Astfel de active sunt clasificate la categoriile respective de imobilizari corporale atunci cand sunt terminate sau gata de utilizare pentru scopul in care au fost prevazute. Deprecierea acestor active, pe aceeasi baza ca si alte active aflate in proprietate, incepe atunci cand activele sunt disponibile pentru utilizare in maniera dorita de conducere.

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizarile corporale sunt:

Cladiri	10-50 ani
Instalatii si echipamente tehnologice	3-20 ani
Mobilier si aparatura birotica	3-15 ani

Terenurile nu se amortizeaza.

Amortizarea este recunoscuta pentru a aloca sistematic costul activului minus valoarea reziduala pe intreaga sa durata de viata, folosindu-se metoda liniara. Duratele de viata utila estimate, valorile reziduale si metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecarei perioade de raportare, orice modificare a acestora fiind contabilizata prospectiv.

Activele detinute in baza unui contract de leasing financiar sunt amortizate pe durata lor de viata utila pe aceeasi baza ca si activele detinute in proprietate sau pe perioada contractului de leasing daca aceasta din urma este mai scurta.

Un element de imobilizare corporala nu mai este recunoscut ca urmare a cedarii sau atunci cand nu mai sunt asteptate beneficii economice viitoare din utilizarea in continuare a activului. Orice castig sau pierdere rezultand din cedarea sau casarea unui element de imobilizare corporala este determinat ca diferenta dintre incasarile din vanzari si valoarea contabila a activului si este recunoscut in profitul sau pierderea Societatii.

La 31 decembrie 2017 imobilizarile corporale ale societatii au fost reevaluate de catre un evaluator independent, membru ANEVAR, rezultand o pierdere din reevaluare de 2.135.110 RON, astfel:

- diferente nefavorabile teren in valoare de 3.488.923
- diferente nefavorabile constructii in valoare de 4.704.079
- diferente favorabile echipamente tehnologice in valoare de 4.731.490
- diferente favorabile aparate si instalatii de masura in valoare de 1.093.509
- diferente favorabile din reevaluarea mijloacelor de transport in valoare de 210.846
- diferente favorabile din reevaluarea mobilierului si echipamentelor de protectie a valorilor umane si materiale, in valoare de 22.047

Valoarea neta contabila a cladirilor, instalatiilor tehnice si masini este de aproximativ 11,2 milioane RON iar valoarea neta contabila a terenului (incluzand indexarile obligatorii local) este de aproximativ 21,3 milioane RON.

Raportul de reevaluare a fost realizat pentru teren, cladiri, instalatii tehnice, echipamente, mijloace de transport, mobilier si echipamente de protectie a valorilor umane si materiale care se afla in aceeasi locatie. Tehnicile de evaluare folosite au fost abordarea de piata, iar pentru proprietatile specializate la care informatiile de piata disponibile au fost insuficiente metoda folosita a fost metoda costului net de inlocuire. Pentru a determina valoarea finala evaluatorul a folosit de asemenea si abordarea costurilor si a veniturilor

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari necorporale

Imobilizari necorporale achizitionate separat

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila finita care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus orice amortizare cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere. Amortizarea este recunoscuta liniar de-a lungul duratelor de viata utila a acestora. Durata de viata utila estimata si metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, avand ca efect faptul ca orice modificari ale estimarilor sunt contabilizate pe baza prospectiva. Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite, care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizari necorporale generate intern – cheltuieli de cercetare si dezvoltare

Cheltuielile pentru activitati de cercetare sunt recunoscute drept cheltuiala in perioada in care acestea sunt suportate.

O imobilizare necorporala generata intern, care rezulta din dezvoltare (sau din etapa dezvoltarii unui proiect intern), este recunoscuta daca, si numai daca, toate criteriile urmatoare au fost demonstrate:

- fezabilitatea tehnica necesara finalizarii a imobilizarii necorporale astfel incat aceasta sa fie disponibila pentru utilizare sau vanzare;
- intentia de a finaliza imobilizarea necorporala si de a o utiliza sau vinde;
- capacitatea de a folosi sau a vinde imobilizarea necorporala;
- modul in care imobilizarea necorporala va genera beneficii economice viitoare probabile;
- disponibilitatea resurselor tehnice, financiare si de alta natura adecvate pentru a finaliza dezvoltarea imobilizarii necorporale si pentru utilizarea sau vanzarea acesteia; si
- capacitatea de a evalua fiabil costurile atribuibile imobilizarii necorporale in timpul dezvoltarii sale.

Valoare recunoscuta initial pentru imobilizarile necorporale generate intern reprezinta suma costurilor suportate de la data la care imobilizarea necorporala indeplineste pentru prima data criteriile de recunoastere enumerate mai sus. Acolo unde nu poate fi recunoscuta nicio imobilizare necorporala generata intern, cheltuielile de dezvoltare sunt recunoscute in profit sau pierdere in perioada in care acestea sunt suportate.

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale generate intern sunt raportate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale achizitionate separat.

Imobilizari necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi

Imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi si recunoscute separat de fondul comercial sunt recunoscute initial la valoarea lor justa la data achizitiei (care este privita drept cost al acestora).

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi sunt prezentate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale care sunt achizitionate separat.

Derecunoasterea imobilizarilor necorporale

O imobilizare necorporala este derecunoscuta la cedare sau atunci cand nu se mai preconizeaza nici un fel de beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoasterea unei imobilizari necorporale, evaluate ca diferenta dintre incasarile nete din vanzare si valoarea contabila a activului, sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial

La finalul fiecărei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili dacă exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Dacă exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru a stabili marimea deprecierei (dacă exista). Acolo unde nu este posibila estimarea valorii recuperabile a unui activ individual, Societatea estimeaza valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar care ii apartine activul. Acolo unde poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare, activele corporative sunt, de asemenea, alocate unitatilor individuale care genereaza numerar, sau, dacă nu, acestea sunt alocate celui mai mic grup de unitati generatoare de numerar pentru care poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare.

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite si imobilizarile necorporale care nu sunt inca disponibile pentru utilizare sunt testate cel puțin anual pentru depreciere si ori de câte ori exista un indiciu ca activul ar putea fi depreciat.

Valoarea recuperabila reprezinta cea mai mare valoare dintre valoarea justa minus costurile generate de vanzare si valoarea sa de utilizare. La evaluarea valorii de utilizare, viitoarele fluxuri de numerar estimate sunt actualizate la valoarea lor curenta folosind o rata de actualizare determinata inaintea impozitarii care reflecta evaluarile de piata curente a valorii-timp a banilor si riscurile specifice activului pentru care estimarile aferente fluxurilor de numerar viitoare nu au fost ajustate.

Dacă valoarea recuperabila a unui activ (sau unitati generatoare de numerar) este estimata a fi mai mica decat valoarea sa contabila, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este reduca la nivelul valorii recuperabile. Deprecierea este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, dacă activul relevant nu este contabilizat la o valoare reevaluată, caz in care deprecierea este tratata ca reducere a reevaluarii.

Acolo unde deprecierea se reverseaza, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este majorata la nivelul noii estimari a valorii sale recuperabile, dar astfel incat valoare contabila crescuta sa nu depaseasca valoarea contabila care ar fi fost stabilita dacă nu ar fi fost recunoscuta deprecierea pentru activ (unitatea generatoare de numerar) in anii precedenti. O reversare a unei deprecierei este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, exceptand situatia in care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, caz in care reversarea deprecierei este tratata ca majorare a reevaluarii.

Stocuri

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mica dintre cost si valoarea realizabila neta. Costurile stocurilor sunt stabilite prin metoda costului mediu ponderat. Valoarea realizabila neta reprezinta pretul de vanzare estimat pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, minus costurile estimate pentru finalizare si costurile estimate necesare efectuării vanzării.

Stocurile fara miscare au fost ajustate: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 50% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor fabricate au ciclu lung de folosinta. Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2017, si stocurile la 31.12.2016 si 31.12.2017 au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31.12.2016 si 31.12.2017) si iesirile din anul 2017. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3, 70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Stocurile de materii prime si materiale din gestiunile DPPV – Piese finite VIPER; DPRP – Piese reparate; DPMP – materiale periculoase, destinate exclusiv pentru fabricarea si reparatia motoarelor VIPER 632-41, au fost provizionate 100%.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când Societatea are o obligație actuală (legală sau implicită) ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice și se poate face o estimare fiabilă a valorii obligației.

Valoarea recunoscută ca provizion este cea mai bună estimare a contravalorii necesare pentru decontarea obligației actuale la finalul perioadei de raportare, luând în considerare riscurile și incertitudinile din jurul obligației. Atunci când un provizion este măsurat folosind fluxurile de numerar estimate pentru a deconta obligația actuală, valoarea contabilă a acestuia este valoarea actuală a acelor fluxuri de numerar (dacă efectul valorii-timp a banilor este semnificativ).

Atunci când se așteaptă ca unele sau toate beneficiile economice necesare pentru a deconta un provizion să fie recuperate de la terți, creanța este recunoscută ca activă dacă este aproape sigur că rambursarea va fi primită și ca valoarea creanței poate fi evaluată în mod fiabil.

Contracte cu titlu oneros

Obligațiile actuale generate conform contractelor cu titlu oneros sunt recunoscute și evaluate ca provizioane. Se consideră ca un contract oneros există acolo unde Societatea are un contract conform căruia costurile inevitabile pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale depășesc beneficiile economice estimate a fi generate de contract.

Restructurări

Un provizion de restructurare este recunoscut atunci când Societatea a dezvoltat un plan oficial detaliat pentru restructurare și a generat o așteptare justificată celor afectați ca restructurarea va fi realizată prin demararea implementării respectivului plan de restructurare sau prin comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectați de procesul de restructurare. Măsurarea unui provizion de restructurare include doar cheltuielile directe generate de restructurare, care sunt acele valori care sunt obligatoriu generate de restructurare și nu sunt asociate cu activitățile în curs de desfășurare ale Societății.

Garantii

Provizioanele pentru costurile estimate ale obligațiilor de garanție conform legislației locale a vânzării bunurilor sunt recunoscute la data vânzării produselor relevante, la cea mai bună estimare făcută de directori în ceea ce privește cheltuielile necesare pentru a deconta obligația Societății.

Active și datorii financiare

Activele financiare și creanțele financiare sunt recunoscute atunci când Societatea devine parte în prevederile contractuale ale instrumentului.

Active financiare

Activele financiare sunt clasificate în următoarele categorii specificate: active financiare „la valoare justă prin profit sau pierdere” și „împrumuturi și creanțe”. Clasificarea depinde de natura și scopul activelor financiare și se determină la momentul de recunoaștere inițială. Toate cumpărările sau vânzarile standard de active financiare sunt recunoscute și derecunoscute la data tranzacționării. Cumpărările sau vânzarile standard sunt cumpărările sau vânzarile de active financiare care necesită livrarea activelor într-un interval de timp stabilit prin regulament sau convenție pe piață.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Active și datorii financiare (continuare)

Metoda dobanzii efective

Metoda dobanzii efective este o metoda de calculare a costului amortizat al unui instrument de debit și de distribuire a venitului din dobanzi pe perioada de viața a celui instrument. Rata dobanzii efective este rata care actualizează exact încasarile viitoare estimate de numerar (inclusiv acele taxe platite sau primite care formează parte integrantă din rata dobanzii efective, costurilor de tranzacție și altor prime sau discounturi) pe durata prevăzută a instrumentului de debit, sau (unde este cazul) pe o perioadă mai scurtă, până la valoarea netă contabilă la data recunoașterii inițiale.

Venitul este recunoscut pe baza dobanzii efective pentru instrumentele de debit altele decât acele active clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Activele financiare sunt clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere atunci când activul financiar este fie detinut pentru tranzacționare sau este desemnat ca și activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Un activ financiar este clasificat ca detinut pentru tranzacționare dacă:

- a fost achiziționat în principal în scopul vinderii în viitorul apropiat; sau
- la recunoașterea inițială acesta este parte a unui portofoliu de instrumente financiare identificate pe care societatea le administrează împreună și care are un model real recent de încasare a profitului pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat efectiv ca și instrument de acoperire a riscului.

Un activ financiar altul decât un activ financiar detinut pentru tranzacționare poate fi desemnat drept activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere în momentul recunoașterii inițiale dacă:

- astfel de desemnare elimină sau reduce semnificativ o neconcordanță de evaluare sau recunoaștere ce altfel ar apărea; sau
- activul financiar face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, iar performanțele sale sunt evaluate pe baza valorii juste în conformitate cu managementul de risc și strategia de investiții documentate a Societății, iar informațiile despre modul de grupare sunt asigurate intern pe această bază; sau
- face parte dintr-un contract ce conține unul sau mai multe derivate încorporate, iar IAS 39 Instrumente Financiare: Recunoaștere și Evaluare permite ca întreg contractul combinat (activ sau datorie) să fie desemnat ca și activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Activele financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sunt declarate la valoare justă, cu orice câștig sau pierdere ce decurge din reevaluare recunoscute în contul de profit sau pierdere. Câștigul sau pierderea nete recunoscute în contul de profit și pierdere cuprind toate dividendele sau dobânda câștigată la activele financiare și este inclusă în elementele din categoria „Cheltuieli financiare, nete” din situația venitului global.

Imprumuturi și creanțe

Imprumuturile și creanțele sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă. Imprumuturile și creanțele (inclusiv creanțele comerciale și de alt fel, balanțe bancare și numerar, etc.) sunt măsurate la costul amortizat folosind metoda dobanzii efective, minus orice depreciere.

Venitul din dobândă este recunoscut prin aplicarea ratei de dobândă efectivă, cu excepția creanțelor pe termen scurt atunci când recunoașterea dobanzii ar fi imaterială.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea activelor financiare

Activele financiare, altele decât cele la valoare justă în contul de profit și pierdere, sunt evaluate pentru deprecierea la fiecare dată a bilanțului contabil.

Activele financiare sunt depreciate atunci când există dovezi obiective că unul sau mai multe evenimente petrecute după recunoașterea inițială au avut un impact asupra fluxului viitor de numerar aferent investiției.

Anumite categorii de active financiare, cum ar fi clienții, active evaluate a nefiind depreciate individual, sunt ulterior evaluate pentru depreciere în mod colectiv. Dovezi obiective pentru deprecierea unui portofoliu de creanțe pot include experiența trecută a Societății cu privire la plățile colective, o creștere a colectibilității plăților întârziate dincolo de perioada de creditare, precum și modificări vizibile ale condițiilor economice naționale și locale care se corelează cu incidentele de plată privind creanțele.

Alte dovezi obiective de depreciere ar putea include:

- Dificultate financiară semnificativă a emitentului sau a partenerului; sau
- Incalcare contractului, precum neindeplinirea obligațiilor financiare sau abaterea de la plățile de dobândă sau principal; sau
- Devine probabil ca debitorul va intra în insolvență sau reorganizare financiară; sau
- Dispariția unei piețe active pentru activul financiar din cauza dificultăților financiare.

Valoarea contabilă a activului financiar este redusă cu pierderea prin depreciere, direct pentru toate activele financiare, cu excepția creanțelor comerciale, caz în care valoarea contabilă este redusă prin utilizarea unui cont de provizion. În cazul în care o creanță este considerată a fi nerecuperabilă, această este eliminată și scăzută din provizion. Recuperările ulterioare ale sumelor eliminate anterior sunt creditate în contul de provizion. Modificările în valoarea contabilă a contului de provizion sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

Derecunoașterea activelor financiare

Societatea derecunoaște active financiare numai atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar aferent activelor expiră; sau transferă activul financiar și în mod substanțial, toate riscurile și beneficiile aferente activului către o altă entitate.

La derecunoașterea unui activ financiar altfel decât în mod integral (exemplu: când Societatea nu reține o opțiune de rascumpărare a unei părți dintr-un activ transferat sau reține o dobândă reziduală care nu rezultă în reținerea în mod substanțial a tuturor riscurilor și recompenselor aferente titlului de proprietate și Societatea nu reține controlul). Societatea alocă valoarea contabilă anterioară a activului financiar între partea care continuă să recunoască sub implicare continuă, și partea care nu mai recunoaște pe baza valorilor juste corespunzătoare acelor părți la data transferului. Diferența dintre valoarea contabilă alocată părții care nu mai este recunoscută și suma contravalorii primite pentru aceasta împreună cu orice câștig sau pierdere cumulată alocată care a fost recunoscută în alte elemente ale venitului global este recunoscută în profit sau pierdere. Un câștig sau o pierdere cumulată care au fost recunoscute în alte elemente ale venitului global se alocă între partea care continuă să fie recunoscută și partea care nu mai este recunoscută, pe baza valorii juste corespunzătoare acelor părți.

Datorii financiare și instrumente de capital

Clasificarea ca datorie sau capital

Instrumentele de datorie sau capital emise de către Societate sunt clasificate fie ca datorii financiare sau capital în conformitate cu angajamentele contractuale și definiția datoriei financiare și a instrumentului de capital.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Instrumente de capital

Un instrument de capital este orice contract care dovedeste o participatie reziduala in activele unei entitati dupa deducerea tuturor datoriilor sale.

Datorii financiare

Datoriile financiare sunt clasificate fie ca datorii financiare „la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere” sau ca ‘alte datorii financiare’.

Datorii financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere

Datoriile financiare sunt clasificate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere cand datoria financiara este fie detinuta in vederea tranzactionarii. fie desemnata la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

O datorie financiara este clasificata ca detinuta in vederea tranzactionarii daca:

- a fost achizitionata, in principal, in scopul recumpararii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pe care Societatea le gestioneaza impreuna si are un model recent efectiv de obtinere de profit pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat si efectiv ca instrument de acoperire.

O datorie financiara, alta decat datoria financiara detinuta pentru tranzactionare, poate fi desemnata ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere, la recunoasterea initiala daca:

- aceasta desemnare elimina sau reduce semnificativ o inconsecventa de evaluare sau de recunoastere care ar aparea in alt mod; sau
- datoria financiara face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, a caror performanta este gestionata si evaluata pe baza valorii juste, in conformitate cu managementul riscului documentat sau strategia de investitii, precum si daca gruparea este furnizata intern pe acea baza; sau
- face parte dintr-un contract care contine unul sau mai multe instrumente derivate incorporate si IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare” permite ca intregul contract combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere.

Datoriile financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt constatate la valoarea justa, cu orice castig sau pierdere care rezulta din reevaluarea fiind recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea neta recunoscuta in contul de profit sau pierdere include orice dobanda platita in legatura cu datoria financiara si este inclusa in linia ‘Cheltuieli financiare, nete’ in situatia rezultatului global / situatia veniturilor si cheltuielilor.

Alte datorii financiare

Alte datorii financiare (inclusiv imprumuturi) sunt evaluate ulterior folosind metoda dobanzii efective.

Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul a costului amortizat a unei datorii financiare si de alocare a cheltuielilor cu dobanzile pe parcursul unei perioade relevante. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza cu exactitate platile in numerar viitoare estimate (inclusiv toate onorariile si punctele platite sau primite care fac parte integrala din rata efectiva a dobanzii, costurile de tranzactie si alte prime sau discounturi) pe parcursul duratei estimate a datoriei financiare sau (acolo unde e cazul) pe o perioada mai scurta, la valoarea contabila neta de la recunoasterea initiala.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Derecunoasterea datoriilor financiare

Societatea derecunoaste datoriile financiare atunci si numai atunci cand obligatiile Societatii sunt achitate, anulate sau expira. Diferenta dintre valoarea contabila a datoriei financiare derecunoscute si contravaloarea platita si platibila este recunoscuta in contul profit sau pierdere.

Subsidiare si asociati

Contrapartidele sunt considerate subsidiare si investitii in momentul in care alta parte, fie prin drept de proprietate, drepturi contractuale, relatii familiale sau prin alte mijloace, poate controla direct (subsidiare) sau influenta semnificativ (asociati) cealalta parte.

Raportarea pe segmente

Un segment este o parte a Societatii care se implica in segmente de activitate din care poate obtine venituri si inregistra cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli corespunzatoare tranzactiilor cu alte parti ale aceleiasi entitati), ale carei rezultate operationale sunt urmarite in mod regulat de catre conducerea Societatii pentru a lua decizii referitoare la resursele ce urmeaza sa fie alocate segmentului si a evalua performantele acestuia si pentru care sunt disponibile informatii financiare distinctiv. Informatiile despre segment sunt prezentate cu privire la segmentele de activitate ale companiei si sunt stabilite pe baza structurii de conducere si raportare interna a Societatii.

Stabilirea preturilor de decontare intre segmente se face pe baze obiective.

Rezultatele, activele si datoriile aferente unui segment includ elemente ce pot fi alocate direct unui segment, precum si elemente ce pot fi alocate pe o baza rezonabila. Elementele nealocate constau in principal in investitii (altele decat investitiile imobiliare) si veniturile aferente, creditele si imprumuturile si cheltuielile aferente, activele corporative (in principal sediul Societatii) si cheltuielile administrative aferente sediului central, precum si creantele si datoriile privind impozitul pe profit.

Cheltuielile de capital aferente unui segment reprezinta totalul costurilor inregistrate pe parcursul perioadei pentru achizitia imobiliarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial.

Judecati contabile critice

Urmatoarele sunt judecatile critice pe care conducerea le-a facut in procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societatii si care au un efect semnificativ asupra valorilor contabile recunoscute din situatiile financiare.

i) Ajustari pentru deprecierea imobiliarilor corporale si necorporale

La finalul fiecarei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobiliarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru stabili marimea deprecierei (daca exista). Valoarea recuperabila este cea mai mare suma dintre valoarea justa minus cheltuielile de vanzare si valoarea de utilizare. In stabilirea valorii de utilizare, conducerea estimeaza fluxurile de numerar viitoare actualizate la valoarea prezenta folosind o rata de discountare care reflecta valoarea curenta de piata a valorii in timp a banilor si riscurile specifice activelor pentru care fluxurile de numerar estimate nu au fost ajustate. Valoarea neta contabila a imobiliarilor corporale si necorporale la 31 decembrie 2017 este de 64.892.653 RON. La data de 31 decembrie 2017 Societatea nu a identificat indicii cu privire la deprecierea valorii recuperabile a acestor imobilizari.

ii) Durata de viata a activelor imobilizate corporale si necorporale

Societatea revizuieste durata de viata estimata a activelor imobilizate corporale si necorporale la sfarsitul fiecarei perioade anuale de raportare. In urma reevaluarii imobiliarilor corporale, duratele de viata au fost reanalizate la 31 decembrie 2017, iar la acele imobilizari reevaluate care aveau durata de viata expirata, li s-au atribuit o noua durata de viata utila. Duratele de viata sunt prezentate in Nota 3 politici contabile privind activele corporale si necorporale.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Judecati contabile critice (continuare)

iii) Obligatii legate de pensii

Valoarea prezenta a obligatiilor legate de pensii depinde de un numar de factori stabiliti pe baza actuariala folosind un numar de ipoteze. Orice modificare a acestor ipoteze va influenta valoarea contabila a obligatiilor de pensii. Obligatiile legate de pensii la 31 decembrie 2017 sunt in suma de 1.259.764 RON, din care 135.976 RON cheltuiala aferenta perioadei recunoscute in situatia rezultatului exercitiului financiar. Valoarea a fost determinata de firma Gelid Actuarial Company S.R.L. in baza contractului de consultanta si prestari servicii actuariale incheiat in anul 2017.

iv) Impozite amanate, valoarea neta contabila la 31 decembrie 2017 si 31 decembrie 2016 este prezentata in nota 10;

v) Provizioane si datorii contingente; provizioanele sunt reanalizate anual - prezentate in nota 21 si datorille contingente sunt determinate de asemenea anual - prezentate in nota 30;

vi) Valoarea justa a instrumentelor financiare.

Valoarea justa a instrumentelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa este stabilita prin folosirea tehnicilor de evaluare. Societatea isi foloseste judecata pentru a selecta o varietate de metode si a face ipoteze care se bazeaza, in principal, pe conditiile de piata existente la sfarsitul fiecărei perioade de raportare. Analiza instrumentelor financiare este prezentata in nota 26.

Conducerea considera ca tehnicile de evaluare alese si ipotezele folosite sunt corecte pentru stabilirea valorii juste a instrumentelor financiare.

4. VENITURI

Mai jos este prezentată o analiză a veniturilor Societății pentru anul financiar:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Venituri din vânzarea produselor finite	99.511.084	81.936.551
Venituri din vânzarea mărfurilor	50.630	8.507
Venituri din servicii prestate	398.839	943.239
Venituri din alte activități	48.254	59.892
Venituri din vanzarea produselor reziduale	757.263	82.061
Total	100.766.069	83.030.250

5. MATERII PRIME SI MATERIALE FOLOSITE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Cheltuieli cu materiile prime	31.336.212	25.276.070
Cheltuieli cu utilitatile	1.975.808	1.938.573
Cheltuieli cu materiale auxiliare	3.754.806	2.894.492
Alte cheltuieli similare	1.420.340	1.034.257
Cheltuieli cu ambalajele	237.714	150.787
Costul bunurilor vandute	28.741	8.001
Total	38.753.621	31.302.180

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

6. BENEFICIILE ANGAJATILOR

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Cheltuieli cu salariile	23.258.489	19.667.558
Cheltuieli cu contributiile sociale	5.716.046	4.808.860
Alte cheltuieli cu colaboratori	2.209.885	1.606.953
Total	31.184.420	26.083.371

7. COSTURI FINANCIARE, NETE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Cheltuieli cu dobanzile	2.665.756	2.631.203
Comisioane bancare	242.726	182.586
Alte cheltuieli financiare	494.763	262.932
Alte venituri financiare	12.427	4
Venituri din dobanzi	(1.721)	(143)
Total	3.413.951	3.076.578
Alte venituri financiare	-	(2.945.004)

8. ALTE CHELTUIELI OPERATIONALE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Servicii executate de terti	2.962.547	2.361.020
Alte cheltuieli operationale	256.336	1.027.077
Taxe si impozite	492.254	536.271
Cheltuieli cu reparatiile	796.993	872.105
Cheltuieli de publicitate si protocol	543.841	516.593
Prime de asigurare	275.802	169.146
Cheltuieli cu detasari	150.313	167.097
Cheltuieli cu chiriile	85.541	16.935
Cheltuieli cu pregatirea personalului	74.538	76.804
Cheltuieli de transport	518	418
Total	5.638.683	5.743.465

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

9. CASTIGURI SI PIERDERI DIN VANZARE ACTIVE SI ALTE CASTIGURI SI PIERDERI

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Pierdere din diferente de curs, net	3.023.463	(1.224.192)
Variatia provizioanelor	(2.792.876)	3.196.442
Venit/(cheltuiala) cu deprecierea activelor destinate vanzarii	3.501.595	(3.501.595)
Total	3.732.181	(1.529.345)
Alte castiguri si pierderi din vanzarea activelor	20.104	(93.188)

Detaliile privind tranzactia de vanzare a activelor destinate vanzarii din cursul anului 2016, sunt evidentiata in Nota 17.

10. IMPOZIT PE PROFIT

In anul 2017 si 2016, rata impozitului pe profit a fost de 16%.

Diferentele dintre reglementările emise de Ministerul de Finanate si normele contabile aplicate în întocmirea acestor situatii financiare dau nastere la o diferentă temporară între valoarea contabilă a anumitor active si pasive pentru raportarea financiară si în scopuri fiscale. Impozitul pe profit amanat este calculat pentru toate diferentele temporare în cadrul metodei bilantiere utilizând o rată de impozitare de 16%.

Impozitul pe profit recunoscut in contul de profit si pierdere:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Impozit pe profit- Datorii curente	(1.517.497)	(1.252.348)
Impozit pe profit amanat	39.364	163.904
Total	(1.478.133)	(1.083.444)

Reconcilierea impozitului pe profit curent:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Profit inainte de impozitare	18.458.013	13.500.717
Rezerva legala	(233.042)	(675.036)
Elemente similare veniturilor	149.226	193.645
Elemente similare cheltuielilor	-	-
Venituri netabile	(6.502.304)	(7.209.564)
Cheltuieli nedeductibile	24.873.189	17.635.870
Deduceri fiscale	(4.004.949)	(2.950.913)
Rezultat impozabil	32.740.134	20.494.719
Pierderi fiscale utilizate	-	-
Cheltuiala cu impozitul pe profit	(4.846.456)	(2.463.768)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT (continuare)

Tabelul de miscare privind datoria cu impozitele amanate in 2017 si 2016 se prezinta dupa cum urmeaza:

	Sold la 01 ianuarie 2016	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2016	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2017
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	(3.862.833)	163.904	-	(3.698.929)	39.364	-	(3.659.565)
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	-	-	-	-	-	-
Provizioane	-	-	-	-	-	-	-
Impozit net (activ)/datorie	(3.862.833)	163.904	-	(3.698.929)	39.364	-	(3.659.565)

In 2017, Societatea a inregistrat un venit din impozit amanat in valoare de 39.634 RON ca urmare a diminuarii datoriei privind impozitul amanat la 31 decembrie 2017.

Impozitul amanat consta din:

	Active		Datorii		Net	
	31-Dec-17	31-Dec-16	31-Dec-17	31-Dec-16	31-Dec-17	31-Dec-16
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	-	-	(3.659.565)	(3.836.824)	(3.659.565)	(3.836.824)
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	66.150	(19.572)	-	(19.572)	66.150
Provizioane	120,318	71.745	-	-	120.318	71.745
Impozit net (activ)/datorie	120,318	137.895	(3.779.884)	(3.836.824)	(3.659.565)	(3.698.929)

Impozitul amanat activ nerecunoscut este in valoare de 2.293.514 RON in legatura cu ajustarile de valoare asupra valorii stocurilor. Acesta nu a fost inregistrata in situatiile financiare, avand in vedere ca nu sunt indeplinite criteriile de recunoastere conform IFRS.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE

	<u>Terenuri</u>	<u>Cladiri si alte constructii</u>	<u>Instalatii tehnice si masini</u>	<u>Echipeamente si vehicule</u>	<u>Imobilizari corporale in curs</u>	<u>Total</u>
COST						
La 1 ianuarie 2016	19.885.045	11.519.933	26.314.931	49.302	1.031.339	58.800.550
Intrari	1.411.355	2.524.121	3.843.029	86.822	5.524.862	13.390.189
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	-	-	(40.926)	(88)	(6.453.972)	(6.494.986)
Intrari/(iesiri) din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2016/01 ianuarie 2017	21.296.400	14.044.054	30.117.034	136.036	102.232	65.695.756
Intrari	-	1.422.440	1.656.083	30.759	3.318.155	6.427.436
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	-	144	74.970	1.929	3.099.091	3.176.136
Intrari in curs de aprovizioane	-	-	1.473.225	-	-	-
Intrari/(iesiri) din reevaluare	85.125	(6.065.497)	(4.453.111)	(32.232)	-	(10.465.715)
La 31 decembrie 2017	21.381.525	9.400.854	28.718.196	132.633	328.747	59.961.955
AMORTIZARE CUMULATE						
La 1 ianuarie 2016	-	372.118	3.352.851	24.134	-	3.749.103
Amortizarea anului	-	441.377	3.479.149	9.118	-	3.929.644
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	(22.792)	(88)	-	(22.880)
Eliminari din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2016	-	813.495	6.809.208	36.874	-	7.659.578
Amortizarea anului	-	548.067	3.747.322	19.335	-	4.314.724
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	-	-	-	-
Eliminari din reevaluare	-	(1.361.563)	(10.563.918)	(56.209)	-	(11.981.690)
La 31 decembrie 2017	-	-	-	-	-	-
VALOARE CONTABILA NETA						
La 1 ianuarie 2016	19.885.045	11.147.815	22.962.080	21.458	1.031.339	55.047.738
La 31 decembrie 2016	21.296.400	13.230.559	23.307.826	99.162	102.232	58.036.177
La 31 decembrie 2017	21.381.525	9.400.854	28.718.196	132.633	328.747	59.961.955

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE (continuare)

Imobilizari gajate sau ipotecate

La 31 decembrie 2017, Societatea are gajate sau ipotecate imobilizari corporale in valoare neta contabila de 35.382.791 RON.

12. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

	<u>Alte imobilizări necorporale</u>	<u>Imobilizări necorporale în curs</u>	<u>Total</u>
COST			
La 1 ianuarie 2016	16.717.755	255.877	16.973.631
Intrari	1.735.370	1.716.749	3.452.119
Iesiri	-	(1.735.370)	(1.735.370)
La 31 decembrie 2016	18.453.125	237.256	18.690.381
Intrari	596.881	632.477	1.229.359
Iesiri	-	825.223	825.223
La 31 decembrie 2017	19.041.091	44.511	19.085.602
AMORTIZARE ACUMULATA			
La 1 ianuarie 2016	8.043.090	-	8.043.090
Amortizarea anului	1.870.204	-	1.870.204
Amortizarea aferenta iesirilor	9.913.294	-	9.913.294
La 31 decembrie 2016	9.913.294	-	9.913.294
Amortizarea anului	2.387.699	-	2.387.699
Amortizarea aferenta iesirilor	-	-	-
La 31 decembrie 2017	12.300.992	-	12.300.992
VALOAREA NETA CONTABILA			
La 1 ianuarie 2016	8.634.583	255.877	8.890.461
La 31 decembrie 2016	8.539.831	237.257	8.777.087
La 31 decembrie 2017	6.740.099	44.511	6.784.610

Imobilizarile necorporale sunt reprezentate de programe informatice de tip ERP. Durata de amortizare pentru aceste programe informatice este de 9 ani. Valoarea neta contabila ERP la 31 decembrie 2017 este de 5.489.390 RON cu o durata ramasa de 3 ani.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

13. STOCURI

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Materii prime	29.403.962	22.302.937
Consumabile	1.282.599	1.481.650
Obiecte de inventar	-	-
Ambalaje	23.885	12.540
Produse finite	2.459.668	2.020.671
Produse in curs de executie	17.759.652	11.209.414
Produse semifabricate	-	-
Produse reziduale	66.051	22.922
Marfuri	-	51.925
Ajustari de valoare pentru stocuri	(14.048.035)	(12.062.782)
Total	36.947.781	25.039.278

Produsele finite si cele in curs de executie se estimeaza ca vor fi valorificate in urmatoarele 12 luni in timp ce restul categoriilor de stoc se estimeaza ca vor fi valorificate intr-o perioada de 5 ani in functie de comenzile care vor fi primite de la clienti.

Stocurile fara miscare au fost ajustate: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 50% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor fabricate au ciclu lung de folosinta. Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2017, si stocurile la 31.12.2016 si 31.12.2017 au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31.12.2016 si 31.12.2017) si iesirile din anul 2017. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3, 70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Stocurile de materii prime si materiale din gestiunile DPPV – Piese finite VIPER; DPRP – Piese reparate; DPMP – materiale periculoase, destinate exclusiv pentru fabricarea si reparatia motoarelor VIPER 632-41, au fost provizionate 100%.

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor este urmatoarea:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Sold la inceputul anului	(12.062.782)	(15.720.931)
Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	(1.985.253)	(3.658.149)
Sold la sfarsitul anului	(14.048.035)	(12.062.782)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

14. CREANTE COMERCIALE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Creante comerciale	2.887.931	2.713.882
Clienti facturi de intocmit	31.284	68.125
Ajustari de valoare pentru creante incerte	(286.426)	(97.386)
Total	2.632.790	2.684.621

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea creantelor comerciale este urmatoarea:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Sold la inceputul anului	(97.386)	125.559
(Descrestere)/Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	275.595	(28.173)
Sold la sfarsitul anului	286.426	(97.386)

Tabelul urmatoar prezinta analiza creantelor comerciale:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Nescadent si fara depreciere	471.023	652.854
Scadenta depasita dar fara depreciere	2.161.767	1.963.642
Ajustari de valoare pentru depreciere	286.426	97.386
Total	2.887.931	2.713.882

Vechimea creantelor comerciale cu scadenta depasita dar fara ajustari de depreciere a valorii:

Scadenta depasita si fara depreciere

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Mai putin de 3 luni	1.933.425	1.458.182
Intre 3 luni si 6 luni	64.792	121.545
Intre 6 luni si 9 luni	160.131	66.434
Intre 9 luni si 1 an	91	152.183
Mai mult de 1 an	3.328	165.298
Total	2.161.767	1.963.642

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

15. ALTE CREAMTE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Debitori diversi	21.683	57.713
Cheltuieli in avans	51.846	120.060
Avansuri catre furnizori	1.178.231	1.102.073
Alte creante	459.424	1.768.697
Ajustari de valoare pentru depreciere	-	-
Total	1.711.184	3.048.543

16. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Numerar in banci	9.627.196	11.418.476
Numerar in casa	6.782	4.397
Alte disponibilitati	-	-
Echivalente de numerar	2.878	78.620
Total	9.636.856	11.501.493

17. ACTIVE DESTINATE VANZARII

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Terenuri destinate vanzarii	6.966.252	7.038.705
Cladiri destinate vanzarii	-	-
Vehicule si utilaje destinate vanzarii	-	10.184
Total	6.966.252	7.048.889

Societatea a luat hotararea in Adunarea Generala a Actionarilor numarul 70/14 mai 2012 vanzarea acestor imobilizari si este activa in gasirea unor potentiali cumparatori.

In cursul anului 2017, structura activelor destinate vanzarii a suferit modificari. In luna noiembrie 2017, un utilaj in valoare 10.184 RON, s-a transferat din categoria Activelor destinate vanzarii in categoria activelor din exploatare.

Valoarea neta contabila a activelor gajate sau ipotecate din aceasta categorie este de 6.966.252 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

18. CAPITALUL EMIS

Capitalul social este vărsat în întregime:

	<u>Nr. de acțiuni</u>	<u>Capital social</u> <i>RON</i>
Capital social la 31 decembrie 2016 cat si 31 decembrie 2017	369.442.475	36.944.248
Efectul inflatiei asupra capitalului social		<u>987.626.807</u>
Capital social la Decembrie 31, 2016 cat si Decembrie 31, 2017		<u>1.024.571.055</u>

Capitalul social al Societatii a fost inflatat pana la 31 decembrie 2003, data de la care economia Romaniei nu a mai fost considerata inflationista.

19. REZERVE

	<u>31 decembrie 2017</u>	<u>31 decembrie 2016</u>
Rezerve legale	15.691.483	15.458.440
Rezerve din reevaluare	37.657.605	33.771.624
Alte rezerve	<u>35.023.655</u>	<u>31.290.748</u>
Total	<u>88.372.743</u>	<u>80.520.812</u>

Rezervele din reevaluare sunt aferente reevaluarilor efectuate asupra imobilizarilor corporale si nu pot fi distribuite actionarilor pana cand nu sunt realizate.

In anul 2017 s-a constituit rezerva legala in valoare de 233.042 lei din profitul exercitiului financiar.

In alte rezerve sunt incluse si deducerile fiscale acordate la export in anii 2000-2003 in valoare de 6.100.419 RON (valoarea lor inainte de inflatie fiind de 4.957.578 RON), In cazul in care managementul va decide schimbarea destinatiei acestora ele vor fi taxate. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare nu s-a constituit impozit amanat pentru ele.

In anul 2017, s-au constituit rezerve aferente sumei profitului reinvestit in valoare de 3.732.907,55 RON, reprezentand facilitati fiscale. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare, nu s-a constituit impozit amanat pentru ele. Restul de alte rezerve provin din distribuirile de profit din anii anteriori.

20. ÎMPRUMUTURI

	<u>31 decembrie 2017</u>	<u>31 decembrie 2016</u>
a) Datorii catre asociati pe termen scurt	<u>4.880.000</u>	<u>4.880.000</u>
Împrumuturi	4.880.000	4.880.000
Dobanzi de platit catre asociati	<u>-</u>	<u>-</u>
b) Împrumuturi de la institutii bancare	<u>38.503.087</u>	<u>41.406.464</u>
Împrumuturi garantate	<u>32.288.913</u>	<u>36.526.464</u>
Împrumuturi pe termen scurt	<u>-</u>	<u>-</u>
Împrumuturi garantate pe termen lung	<u>4.312.628</u>	<u>3.186.318</u>
Împrumuturi pe termen lung	<u>-</u>	<u>-</u>
Total împrumuturi pe termen scurt si lung	<u>42.815.715</u>	<u>44.592.782</u>

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

Contract	Sold 31.12.2017	Dobanda de plata 31.12.2017	Comisioane 31.12.2017
(A) BRD - Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006 FACILITATE A	13.433.418	2.687	-
FACILITATE B	10.784.798	2.157	-
(B) Banca Transilvania - Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	9.052.895	-	165
(C) Banca Transilvania - Contract de credit nr. 40/04.02.2011	1.604.218	-	26
(D) Banca Transilvania - Contract de credit nr. 664/21.11.2011	800.846	-	13
(E) Banca Transilvania - Contractul de credit nr. 385/02.07.2012	781.254	-	12
	36.457.429	4.844	216
		Dobanda de plata 31.12.2016	Comisioane 31.12.2016
	Sold 31.12.2016		
(A) BRD - Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006	26.454.625	16.707	
(B) BRD - Contract de Credit nr. 103/16.05.2008	1.501.360	167	300
(C) BRD - Contract de Credit nr. 567/10.12.2007	-	-	-
(D) Banca Transilvania - Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	-	-	-
(E) Banca Transilvania - Contract de Credit nr. 187/24.06.2009	6.833.510	-	253
(F) Banca Transilvania - Contract de credit nr. 40/04.02.2011	2.479.247	-	40
(G) Banca Transilvania - Contract de credit nr. 664/21.11.2011	1.237.670	-	20
(H) Banca Transilvania - Contract de credit nr. 665/21.11.2011	-	-	-
(I) Banca Transilvania - Contractul de credit nr. 385/02.07.2012	1.188.864	-	19
(J) Banca Transilvania - Contractul de credit nr. 386/02.07.2012	-	-	-
	39.712.782	16.874	632

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

a) Sume datorate Asocizilor

Compania a încheiat la sfârșitul lunii martie 2009 contracte de împrumut cu asocizii pentru finanțarea activității operaționale după cum urmează:

- (I) cu d-l Radu Viehmann, în sumă de 3.000.000 RON;
- (II) cu d-l Paul Radulescu, în sumă de 250.000 RON;
- (III) cu d-l Ion Dinca, în sumă de 350.000 RON;
- (IV) cu d-l Danut Spirea în sumă de 200.000 RON.

În anul 2016 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2016 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 249.300 lei iar impozitul aferent în valoare de 47.485 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent pentru ianuarie 2016-octombrie 2016 în valoare de 2.636 lei.

Impozitul aferent dobânzii achitate pentru lunile noiembrie - decembrie 2016 în sumă de 527 lei s-a constituit în luna decembrie 2016 și s-a achitat în luna ianuarie 2017 în termenul legal.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2016 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadența 31.01.2017) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobânda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadența 31.01.2017).

În anul 2017 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2017 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 240.244 lei iar impozitul aferent în valoare de 47.761 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent 3.050 lei.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2017 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadența 31.01.2018) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobânda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadența 31.01.2018).

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006

La 13 aprilie 2005, Societatea a încheiat un contract de credit care pana la data prezenta a suferit numeroase modificari.

Actele aditionale care au adus modificari contractului in 2016 respectiv 2017 sunt prezentate mai jos.

Prin Actul Aditional nr.54/23.05.2016 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 25.05.2017.

Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

La 31.12.2016 limitele de creditare aprobate sunt de 3.977.712,73 lei si 6.259.922,00 USD iar sumele utilizate sunt 6.147.520,51 USD (echivalentul a 26.454.625,01 lei) si 1.501.350,87 RON.

Prin adresa nr. 3117/02.06.2016, inregistrata la Turbomechanica SA sub nr. 3133/06.06.2016, BRD DIRECTIA CREDITELOR SPECIALE a comunicat ca BRD a aprobat si a sters din evidentele sale toate dobanzile si comisioanele aferente facilitatilor acordate de Banca si datorate de TURBOMECHANICA SA pana la data de 25.01.2016

Prin Actul Adicional nr. 55/24.05.2017 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 31.08.2017.

Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

Prin Actul Adicional nr. 56/30.08.2017, creditul in sold la data incheierii acestui act aditional in suma de 6.259.190,61 usd si 1.771.394,88 RON, impreuna cu o expunere non-cash de 685.771,03 ron se converteste in RON.

Creditul total este de 30.149.798,40 ron la un curs de 3,8730 lei pentru un dolar USA si are urmatoarea structura:

Facilitatea A - Plafon global de finantare, multi optiuni,neangajant in suma de 19.365.000 ron utilizat astfel:

- Facilitate Linie de credit;
- Facilitate de emitere SGB;
- Facilitate pentru deschiderea de Acreditiv („Facilitate L/C”)

Facilitatea B-Credit pe Termen Mediu cu rambursare pe baza de grafic de rambursare, in suma de 10.784.798,40 RON.

Data scadentei pentru Facilitatea A este data de 31.08.2018.

Data finala Facilitatea B este 31.12.2020.

Rata de dobanda este:

- pentru Facilitatea A: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)
- pentru Facilitatea B: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)

S-au stipulat conditiile de rambursare si garantiile ce trebuiesc constituite .

Prin Actul Adicional nr. 57/31.08.2017 s-au convenit conditiile de incheiere a actului aditional si s-a modificat punctul 7.3 din Actul Adicional nr. 56/30.08.2017 privind conditiile suspensive pentru utilizarea creditului.

La 31.12.2017, soldul Facilitatii A este de 5.125.429,04 lei format din 3.898.052,90 lei soldul disponibil al Liniei de Creditare si 1.227.377,04 lei disponibil neutilizat ca urmare a expirarii Scrisorilor de Garantie emise in cadrul plafonului.

Soldul Facilitatii B este, la 31.12.2017, este de 10.784.798,40 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

(A1) BRD – Contract de factoring 539/04.05.2006

La 04.05.2006, Societatea a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale contractul de factoring care cuprinde Conditii Generale si Conditii Speciale.

Contractul a fost modificat in anii urmatoarii, ultimele aditionale fiind prezentate mai jos.

In 15.06.2016, s-a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Aditonal nr.1 la Conditii Speciale nr.2 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate IAR SA.

Plafonul de finantare este de 10.000.000 lei , termenul de valabilitate al plafonului de finantare este 25.05.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Totodata s-a încheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr. 3378/13.06.2016 si contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri mobile nr.3380/13.06.2016.

In 15.06.2016 s-a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Aditonal nr.1 Conditii Speciale nr.3 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate GE Hungary Kft din Ungaria.

Plafonul de finantare este de 1.500.000 eur, termenul de valabilitate al plafonului de finantare este 25.05.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Totodata s-a încheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr. 3379/13.06.2016 si contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri mobile nr.3381/13.10.2016.

Prin Actul Aditonal nr. 2 la Conditiiile Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate IAR SA prin care se specifica ca, incepand cu data de 25.05.2017 se anuleaza limita de finantare pe relatia IAR si inceteaza prevederile Conditiiilor Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006.

Prin Actul Aditonal nr.2 la Conditiiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finantare pana la 31.08.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Prin Actul Aditonal nr. 3 la Conditiiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finantare pana la 31.08.2018 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 90%.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

(B) BRD – Contract de Credit nr. 567/10.12.2007

La 10.12.2007, Societatea a încheiat cu BRD – Groupe Societe Generale contractul de credit pe termen lung nr. 567, în valoare inițială de 3.250.00 EURO.

Prin adresa nr. 3117/02.06.2016, înregistrată la Turbomecanica SA sub nr. 3133/06.06.2016, BRD DIRECTIA CREDITELOR SPECIALE a comunicat ca BRD a aprobat și a sters din evidențele sale toate dobânzile și comisioanele aferente facilităților acordate de Banca și datorate de TURBOMECANICA SA până la data de 25.01.2016.

La 31.12.2016, soldul creditului pentru teren (contract 567/10.12.2007) în lei și în eur este „0”.

(C) BRD – Contract de Credit nr. 103/16.05.2008

La 16.05.2008, Societatea a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale contractul pe termen lung nr.103 pentru achiziția de echipamente destinate celei de pinioane/roți dinate inclusiv a taxelor vamale aferente acestor echipamente, în valoare de 3.400.000 EUR, pe o perioadă de 7 ani.

Prin adresa nr. 3117/02.06.2016, înregistrată la Turbomecanica SA sub nr. 3133/06.06.2016, BRD DIRECTIA CREDITELOR SPECIALE a comunicat ca BRD a aprobat și a sters din evidențele sale toate dobânzile și comisioanele aferente facilităților acordate de Banca și datorate de TURBOMECANICA SA până la data de 25.01.2016.

La 31.12.2016, soldul creditului pentru teren (contract 103/16.05.2008) este „0”.

(C1) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garanție nr. 4104-A din 22.12.2016

La data de 22.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 125.959,72 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2016.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 12331/19.12.2016.

Sunt stipulate: comision de emisie (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

Totodată, s-au încheiat Contractul de ipotecă mobilă asupra conturilor bancare nr.4104-B/22.12.2016 prin care s-a instituit ipotecă mobilă asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

După expirarea Scrisorii de garanție, în luna ianuarie Turbomecanica SA a solicitat bancii desființarea depozitului de cash colateral iar suma aferentă a fost încasată în contul curent al societății RO37 BRDE 410S V2016 4067 4100 în data 09.01.2017.

După expirare, originalul Scrisorii de Garanție Bancară de Buna Executie a fost depus la BRD Sucursala Militari cu adresa 86/22.02.2017.

(C2) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garanție nr. 4296/ 28.12.2016

La data de 28.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 478.000,00 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2017.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 10090/28.10.2016.

Sunt stipulate: comision de emisie (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

(C2) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garantie nr. 4296/ 28.12.2016

Totodata, s-au incheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr.4296-A/28.12.2016 prin care s-a instituit ipoteca mobiliara asupra tuturor drepturilor, tiltlurilor, intereselor si beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

(D) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 186/24.06.2009

La 24.06.2009, Societatea a incheiat contractul de credit – nr.186 cu Banca Transilvania Sucursala Militari, cu destinatia plafon global de exploatare utilizabil.

Imprumutul a suferit modificarii prin acte aditionale ajungand la 2016 respectiv 2017 astfel:

In data de 22.03.2016 s-a incheiat Actul Aditonal nr.12/186 prin care s-a diminuat marja de dobanda de la 6,4 % la 4,4 % si s-a in scris o clauza noua respectiv depunerea documentatiei pentru prelungirea facilitatii de creditare cu 45 de zile inainte de scadenta.

In data de 26.05.2016 s-a incheiat Actul Aditonal nr.13/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 27.05.2017, s-a stabilit rata dobanzii variabila de 5,42 % (ROBOR 6 M adica 1,02 +4,4 % marja bancii), s-au mentinut garantiile, s-au in scris clauze speciale de acordare.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 6.833.510 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2016 scadente in 31.01.2017 sunt:

- comision de gestiune	110,22 lei;
- comision de neutilizare	142,58 lei.

In data de 25.05.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr.14/186 prin care s-a prelungit tehnic Linia de Credit in suma de 9.400.000 lei necesara pentru finantarea activitatii curente pana la data de 26.06.2017.

In data de 22.06.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr.15/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 25.05.2018, s-a stabilit rata dobanzii variabila de 5,47% (ROBOR 6 M adica 1,72 +4,4 % marja bancii), s-au in scris garantiile si clauze de derulare facilitate.

Tot in 22.06.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr. 03/186/GAJ/01 care modifica si completeaza Contractul de ipoteca mobiliara pe bnuri existente determinate nr. 186/GAJ/01,27.02.2014.

In data de 24.07.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr.16/186 care are ca obiect actualizarea descrierii garantiilor conform modificarilor efectuate la obiectivele 10 si 11.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 9.052.895,35 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2017 scadente in 31.01.2018 sunt:

- comision de gestiune	146,01 lei;
- comision de neutilizare	19,28 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

(E) Banca Transilvania Contract de credit nr. 40/04.02.2011

La data de 04.02.2011 Societatea a încheiat Contractul de credit pentru desfășurarea activității curente nr. 40 cu Banca Transilvania-Suc.Militari,
Garantia este constituită din:

1. Contractul de garanție reală mobilă pe bunuri existente determinate nr.40/GAJ/01/04.02.2011;
2. Contract de garanție reală mobilă asupra încasărilor și soldul contului curent nr. 40/CES/02/04.02.2011;
3. Contract de cesiune de creanță nr.40/CES/02/04.02.2011.

Scadența finală a creditului este 01 octombrie 2019.

În anul 2016 s-a rambursat lunar suma de 72.919,02 lei conform graficului.
Valoarea totală a rambursărilor este de 875.028,24 lei.
Soldul creditului la 31.12.2016 este de 2.479.246,52 lei.
Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent în 31.01.2017 este de 39,99 lei.

În data de 24.07.2017 s-a încheiat Actul Adițional nr. 11/40 care are ca obiect actualizarea descrierii garanțiilor.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 1.604.218,28 lei.
Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent în 31.01.2018 este de 39,99 lei.
În anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 72.919,02 lei conform graficului.
Valoarea totală a rambursărilor este de 875.028,24 lei.

(F) Banca Transilvania – Contract de credit nr. 664/21.11.2011

La data de 21.11.2011 Societatea a încheiat Contractul nr.664, având ca obiect acordarea unui credit de investiție cu destinația de amenajare și modernizare construcții, reconfigurare utilități și retestare procese tehnologice în vederea reamplasării capacităților de producție.

Garantia este constituită din:

1. Contractul de garanție reală mobilă pe bunuri existente determinate nr.664/GAJ/01/21.11.2011;
2. Contract de ipotecă imobiliară asupra încasărilor și soldul contului curent nr. 664/CES/01/21.11.2011.

Scadența finală a creditului este 16 octombrie 2019.

În anul 2016 s-a rambursat lunar suma de 36.402,07 lei conform graficului.
Valoarea totală a rambursărilor este de 436.824,84 lei.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 1.237.670,47 lei.
Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent în 31.01.2017 este de 19,96 lei.

În anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 36.402,07 lei conform graficului.
Valoarea totală a rambursărilor este de 436.824,84 lei.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 800.845,63 lei.
Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent în 31.01.2017 este de 12,92 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

(G) Banca Transilvania – Contract de credit nr. 665/21.11.2011

La data de 21.11.2011, Societatea a încheiat un Contract având ca obiect acordarea unui plafon non revolving de credite pe termen scurt pentru finanțare TVA aferente investiției de amenajare și modernizare construcții, reconfigurare utilități și reeștare procese tehnologice în vederea reamplasării capacităților de producție nr. 665/21.11.2011.

Garanția este constituită din:

1. Contractul de garanție reală mobilă pe bunuri existente determinate nr. 665/GAJ/01/21.11.2011;
2. Contract de ipotecă imobiliară asupra încasărilor și soldul contului curent nr. 665/CES/01/21.11.2011.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 0 lei.

(H) Banca Transilvania – Contractul de credit nr. 385/02.07.2012

La data de 02.07.2012, Societatea a încheiat un Contractul de Credit nr.385 reprezentând credit de investiții având ca obiect Acordarea unui credit de investiții cu destinația reamplasare capacitate de producție, amenajare și modernizare construcții, reconfigurare utilități și reeștare procese tehnologice în vederea reamplasării capacităților de producție.

Contractul de credit este scadent în 15.11.2019.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 1.188.864,40 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent în 31.01.2017 este de 19,18 lei.

În anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 33.967,55 lei conform graficului.

Valoarea totală a rambursărilor este de 407.610,60 lei.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 781.253,80 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent în 31.01.2017 este de 12,62 lei.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

(I) Banca Transilvania-Contractul de credit nr. 386/02.07.2012

La data de 02.07.2012, Societatea a încheiat un Contract de Credit nr.386, având ca obiect acordarea unui plafon non revolving de credite pe termen scurt pentru finanțare TVA aferente investiției pentru reamplasare capacități de producție, amenajare și modernizare construcții, reconfigurare utilități și retestare procese tehnologice în vederea reamplasării capacităților de producție.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 0 lei.

(J) BRD-Acorduri de subordonare

În data de 29.02.2012, s-au încheiat Acorduri de subordonare între BRD și Dl. Președinte-Director General Viehmann Radu și Dl. Director Economic Dinca Ion.

În data de 18.02.2013 s-a încheiat Acord de subordonare între BRD și Dna. Ciorapciu Dana-Maria.

(K) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garanție nr. 4104-A din 22.12.2016

La data de 22.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 125.959,72 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2016.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 12331/19.12.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

Totodată, s-au încheiat Contractul de ipotecă mobilă asupra conturilor bancare nr.4104-B/22.12.2016 prin care s-a instituit ipotecă mobilă asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

După expirarea Scrisorii de garanție, în luna ianuarie Turbomecanica SA a solicitat bancii desființarea depozitului de cash colateral iar suma aferentă a fost încasată în contul curent al societății RO37 BRDE 410S V2016 4067 4100 în data de 09.01.2017.

La data de 28.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 478.000,00 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2017.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 10090/28.10.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

Totodată, s-au încheiat Contractul de ipotecă mobilă asupra conturilor bancare nr.4296-A/28.12.2016 prin care s-a instituit ipotecă mobilă asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

Conformitate cu clauzele contractuale ale bancii

Societatea, conform contractelor de împrumut pe termen scurt încheiate cu BRD trebuie să îndeplinească următorii indicatori economico – financiari, pentru a nu se modifica termenii contractelor de credit: raportul EBITDA/Cifra de afaceri să nu fie mai mic de 17% și Profitul Net raportat la Cifra de afaceri să nu fie mai mic de 5% la 31.12.2016. Societatea a îndeplinit acești indicatori economico-financiari la 31.12.2016 respectiv la 31.12.2017.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Provizioane pentru beneficii post-angajare	439.908	1.382.087
Alte provizioane legate de personal	1.259.764	2.405.889
Provizioane pentru salarii compensatorii	3.157.879	450.992
Total	4.857.551	4.238.968

Provizioanele pentru salarii compensatorii reprezintă provizioane pentru salariile compensatorii ce vor fi plătite salariatilor Societății disponibilizati, în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

In „Alte provizioane legate de personal” sunt incluse urmatoarele: provizion pentru bonusuri de performanta a anului 2017 ce vor fi acordate in 2018, provizion pentru concedii de odihna neefectuate la 31 decembrie 2017, provizion pentru tichete de masa aferente lunii decembrie 2017 ce vor fi acordate ulterior in 2018.

Cea mai recenta evaluare actuariala a privizionului prentu beneficii post-angajare a fost efectuata la 31 decembrie 2017, de catre firma GELID ACTUARIAL COMPANY. Valoarea actualizată a obligatiei privind beneficiul determinat, iar costurile aferente serviciilor curente si costul serviciului trecut, au fost măsurate utilizând Metoda Factorului de Credit Proiectat (MFCP). Aceste beneficii urmeaza a fi platite in mare in urmatorii 5-15 ani.

Principalele ipoteze utilizate în scopul evaluărilor actuariale au fost după cum urmează:

1) Ipoteze demografice despre caracteristicile viitoare ale angajaților eligibili pentru beneficii:

Mortalitatea angajaților și a membrilor familiilor lor.	Tabela Romaneasca de Mortalitate 2013 (bărbați și femei) emisă de Institutul Național de Statistică.
Rata fluctuației angajaților	În 2017, rata de rotație a angajaților a fost de 18,8%. Pentru acest exercițiu a fost considerat media ultimilor cinci ani care a fost de 8,6% pa. Pe baza structurii de vârstă a personalului modelul ratei fluctuației personalului ia în considerare numărul de ani rămași până la pensionare și rezultă un număr de angajați care ar urma să plece și să fie înlocuiți egal cu 8,6% din numărul total de angajați. Rata de fluctuație a angajaților este: - 26,11% pa pentru angajații care mai au peste 35 de ani până la pensionare; - Liniar descrescătoare către 0% pentru angajații cu un număr de ani până la pensionare cuprins între 35 și 5 ani; Pentru ultimii 5 ani până la pensionare s-a considerat că angajații nu mai caută sa-și schimbe locul de muncă și că au acumulat suficientă experiența pentru a nu fi înlocuiți pe motive disciplinare sau profesionale.
Rata concedierilor	Pentru perioada de după Decembrie 2017 nu a fost comunicat un plan de reducere a personalului.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE (continuare)

2) Ipoteze financiare

Rata de actualizare	<p>Pentru rata de actualizare s-au considerat randamentele obligațiunilor de pe piața activă la sfârșitul lunii decembrie 2017. Duratele reziduale până la maturitate disponibile au fost pentru de 1-9 ani și 14 ani. Pentru celelalte durate s-a estimat rata de actualizare folosind metoda de extrapolare Smith-Wilson. Asumpțiile pe termen lung au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rata estimată a inflației pe termen lung 2% p.a. - Randamentul real pe termen lung estimat al obligațiunilor guvernamentale 2.2% pa - Prima de ilichiditate pentru România 0%. <p>Astfel, s-a considerat o rata forward de echilibru de 4.2% p.a. Metoda asigură compatibilitatea dintre rata de actualizare și rata inflației.</p>
Rata inflației	<p>Pe baza statisticilor emise de INSSE și a prognozei BNR s-a estimat rata inflației după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3,20% în 2018 - 3,1% in 2019 - Liniar descrescătoare pana la 2,5% perioada 2020-2023 - 2.50% în 2024-2030 și urmând o tendință descrescătoare în anii următori.
-	<p>Compania estimează o creștere medie de maxim 3% în 2018 în afara modificărilor determinate de aplicarea OUG 79/2017. Pentru 2019 și anii următori s-a considerat ca salariile vor crește în medie cu indicele prețului de consum aferent fiecărui an.</p>

Componentele costurilor de beneficii determinate recunoscute în profit sau pierdere sunt după cum urmează:

Costul serviciului:

	31 decembrie
	2017
	<hr/>
Costul serviciului curent	65.477
Costul dobanzii	43.192
Costul serviciului trecut	-
Beneficiile platite	(229.624)
	<hr/>
TOTAL	(120.955)
	<hr/>

Sumele recunoscute în alte venituri globale nete de impozit în ceea ce privește aceste planuri de beneficii determinate sunt după cum urmează:

Reevaluarea datoriei nete privind beneficiul:

	31 decembrie
	2017
	<hr/>
(Câștiguri)/Pierderi actuariale	135.976
	<hr/>
TOTAL	135.976
	<hr/>

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE (continuare)

2) Ipoteze financiare (continuare)

Costul curent de serviciu, costul dobânzii, costul serviciilor trecute și beneficiile plătite sunt incluse în alte câștiguri și pierderi în contul de profit sau pierdere.

Remăsurarea datoriei nete privind beneficiile datorate angajaților sunt incluse în alte venituri globale nete de impozit.

Ipoteze actuariale semnificative pentru determinarea obligatiei definite sunt următoarele: rata de actualizare, creșterile salariale previzionate și mortalitatea.

22. DATORII COMERCIALE ȘI ALTE DATORII

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Datorii comerciale	5.226.251	6.518.315
Datorii privind facturile de primit	328.686	373.547
Alți creditori	262.369	115.729
Total	5.817.305	7.007.591

23. ALTE DATORII CURENTE ȘI VENITURI INREGISTRATE ÎN AVANS

Alte datorii curente

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Salarii datorate	1.146.398	1.081.375
Taxe aferente salariilor datorate	1.877.345	2.758.632
TVA de plată	1.275.553	3.937.219
Alți creditori	46.097	70.772
Alte taxe	308.453	610.498
Avansuri de la clienți	10.314	10.584
Dividende	305.669	-
Total	4.969.829	8.469.080

Venituri înregistrate în avans

Veniturile înregistrate în avans se referă la servicii de reparație facturate și încasate care vor fi efectuate într-o perioadă ulterioară datei bilanțului conform cerințelor clienților. Suma în sold la 31 decembrie 2017 este de 868.861 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

24. ALTE DATORII PE TERMEN LUNG

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Taxe aferente salariilor datorate	-	707.531
TVA de plata	-	66.701
Alte taxe si penalitati	-	248.736
Total	-	1.022.968

In componenta datoriilor pe termen lung sunt evidentiata datoriile din Deciziile de esalonare nr. 14947/15.05.2013; 18348/20.02.2014; 18772/10.03.2014 emise de Ministerul Finantelor Publice, Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili, privind taxele aferente salariilor datorate, TVA de plata.

Societatea beneficiaza de amanarea la plata pana la data finalizarii esalonarii la plata a obligatiilor fiscale accesorii aferente obligatiilor fiscale principale esalonate la plata, in suma de 1.022.406 RON, conform Deciziei nr. 14948/15.05.2013, acest fapt determinand neinregistrarea acestei sume in situatiile financiare. In cazul in care Societatea va respecta planul de esalonare, aceasta suma va fi scutita de la plata la finalul perioadei de esalonare, in caz contrar, activandu-se obligatia de a plati suma mai sus mentionata.

25. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Segmentele operationale ale Companiei, dupa cum sunt evidentiata mai jos, reprezinta principalele produse si servicii efectuate: fabricarea partilor de aeronave, reparatii de motoare si altele. De asemenea, impartire pe zone geografice tine cont de tara de origine a principalilor clienti ai companiei.

	Venituri din Segmentare	
	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Venituri din segmentare		
Repere si piese de aviatie	3.958.822	5.492.880
Reparatii curente motoare	79.818.209	64.090.520
Altele	16.989.038	13.446.850
Total din operatiuni	100.766.069	83.030.250

In 2017 cheltuielile cu amortizarea si deprecierea sunt alocate: Repere si piese de aviatie (3,9%), Reparatii curente motoare (79,2%), altele 16,9%. Cheltuieli si castiguri nemonetare semnificative nealocate sunt: venit din reversare impozit pe profit amanat in suma de 39.364 RON.

	Segment Active		Segment Datorii	
	31-Dec-17	31-Dec-16	31-Dec-17	31-Dec-16
Segment Active și Datorii				
Repere si piese de aviatie	78.268.986	59.553.013	4.234.353	3.828.263
Reparatii curente motoare	21.273.539	26.207.064	1.071.077	3.179.327
Nealocate	25.099.903	30.980.972	59.224.343	63.435.140
Total Active/Datorii	124.642.428	116.741.048	64.529.773	70.442.730

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. RAPORTAREA PE SEGMENTE (continuare)

	Profit/(pierdere)	
	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Repere si piese de aviatie	1.101.729	722.977
Reparatii curente motoare	22.232.890	10.232.590
Altele	4.731.893	2.269.394
Nealocate	(14.415.591)	(2.351.916)
Total	13.650.921	10.873.045

Rezultatele raportate pe segmente sunt întocmite pe baza rapoartelor interne de management, pe segmente sunt alocate costurile directe în timp ce cele generale și administrative sunt prezentate la categoria altele. Sumele nealocate se referă la cheltuieli de finanțare, cu vânzarea activelor deținute spre vânzare și impozitul amanat aferent.

	Venituri pe zone geografice	
	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Europa	97.366.795	82.586.204
SUA	213.223	444.046
Asia	3.186.051	-
Total	100.766.069	83.030.250

Se repeta si la pag 16.

26. INSTRUMENTE FINANCIARE

a) Gestionarea riscului privind capitalul

Societatea își gestionează capitalul pentru a se asigura că își va putea continua activitatea concomitent cu maximizarea averii acționarilor, prin optimizarea soldului de datorii și capital propriu.

Structura capitalului Societății constă în datorii, care include împrumuturile prezentate la nota 20, numerarul și echivalentele de numerar și capitalul propriu.

Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele și rezultatul reportat, așa cum sunt prezentate în notele 18 și 19.

Societatea monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare. Această rată este calculată ca raport între datoria netă și capital total. Datoria netă se calculează ca împrumuturi totale (incluzând împrumuturile atât pe termen scurt cât și pe termen lung) mai puțin numerar și echivalente de numerar. Capitalul total este calculat ca și „capital și rezerve” așa cum este raportat în bilanț.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

a) Gestionarea riscului privind capitalul (continuare)

Gradul de îndatorare la 31 decembrie 2017 si 31 decembrie 2016 a fost după cum urmează:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Total imprumuturi	42.839.163	44.592.782
Numerar si echivalente de numerar	9.636.856	11.501.493
Datorie neta	33.202.307	33.091.289
Total capital si rezerve	60.112.656	46.298.318
Gradul de indatorare	55%	71%

Gradul de indatorare a fluctuat pozitiv pentru Companie, realizandu-se o parte din activele destinate vanzarii si rambursand imprumuturi, in vederea reducerii datoriilor si a costului finantarii.

b) Gestionarea riscului de valută

Societatea este expusă fluctuațiilor cursului de schimb valutar în tranzacțiile comerciale si de finanțare. Riscul valutar rezultă din activele și datoriile comerciale recunoscute, inclusiv împrumuturile, exprimate în valută. Datorită costurilor mari asociate, politica Societății este să nu utilizeze instrumente financiare derivate pentru diminuarea acestui risc.

c) Gestionarea riscului de rată a dobânzii

Riscul ratei dobânzii reprezinta riscul cafluxurile viitoare de numerar aferente instrumentelor financiare sa fluctueze din cauza modificarilor de dobanzi pe piata. Fluxurile operationale de numerar sunt impactate in principal de modificarile ratelor de dobanda, de imprumuturile in moneda straina de la institutii financiare din Romania. Compania are imprumuturi semnificative care o expun la variatii semnificative de fluxuri de numerar ca urmare a variatiei dobanzilor. Compania este in proces continuu de negociere cu bancile privind imprumuturile acordate, ratele de dobanda si perioadele de rambursare.

d) Gestionarea riscului de credit

Societatea este supusă unui risc de credit datorat creanțelor sale comerciale și a celorlalte tipuri de creanțe. Societatea are politici menite să asigure că vânzările se fac către clienți cu referințe corespunzătoare privind bonitatea acestora. Data de scadență a datoriilor este atent monitorizată și sumele datorate după depășirea termenului sunt urmărite cu promptitudine. Creanțele comerciale (clienții) sunt prezentate net de ajustările pentru deprecierea creanțelor incerte. Societatea dezvoltă politici care limitează valoarea expunerii la credit față de orice instituție financiară. Societatea nu solicita depozite colaterale insa in anumite cazuri solicita avansuri de la clienti in vederea livrării serviciilor sau produselor comandate. Disponibilitatile banesti sunt tinute in institutii financiare care sunt evaluate cu risc minim de default. Acestea sunt BRD si Banca Transilvania.

e) Gestionarea riscului de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și a unor linii de credit disponibile, prin continua monitorizare a fluxului de trezorerie estimat si real si prin corelarea scadelor activelor si pasivelor financiare.

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valorile juste ale activelor și datoriilor financiare sunt determinate după cum urmează:

- valoarea justă a activelor și datoriilor financiare cu termeni și condiții standard și tranzacționate pe piețe active lichide este determinată prin referință la prețurile de piață cotate;
- valoarea justă a altor active și datorii financiare (exclusiv instrumente derivative) este determinată în conformitate cu modelele de prețuri general acceptate, pe baza analizei fluxurilor de numerar scontate, utilizând prețuri din tranzacțiile curente de piață observabile; și
- valoarea justă a instrumentelor derivative este calculată utilizând prețurile cotate. Acolo unde astfel de prețuri nu sunt disponibile se utilizează analiza fluxurilor de numerar scontate, utilizând curba de randament aplicabilă duratei instrumentelor derivative care nu includ opțiuni și modelele de evaluare a opțiunilor pentru instrumente derivative care au la baza opțiuni.

Instrumentele financiare din bilanțul contabil includ creanțe comerciale și alte creanțe, numerar și echivalente de numerar, împrumuturi pe termen scurt și lung și alte datorii. Valorile juste estimate ale acestor instrumente aproximează valorile contabile ale acestora. Valorile contabile reprezintă expunerea maximă a Societății la riscul de credit aferent creanțelor existente.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Valorile contabile ale valutilor societății exprimate în active și pasive monetare la data raportării sunt următoarele:

	EUR 1EUR=RON 4,6597	USD 1USD=RON 3,8915	GBP 1GBP=RON 5,2530	CHF 1CHF=RON 3,99	RON 1RON=RON	31 decembrie 2017 Total
2017	RON	RON	RON	RON	RON	RON
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	1.879.173	328.091	1.165	1.103	7.427.324	9.636.856
Creante si alte active curente	2.166.425	37.370	-	-	428.995	2.632.790
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	947.550	1.886.953	1.917	-	2.980.885	5.817.305
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	-	-	-	42.839.163	42.839.163
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	3.098.048	(1.521.492)	(752)	1.103	(37.963.729)	(36.386.822)
	EUR 1EUR=RON 4,5411	USD 1USD=RON 4,3033	GBP 1GBP=RON 5,2961	CHF 1CHF=RON 4,2245	RON 1RON=RON	31 decembrie 2016 Total
2016	RON	RON	RON	RON	RON	RON
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	254.918	430	2.385	348	11.243.412	11.501.493
Creante si alte active curente	2.512.733	141.596	-	-	1.824.113	4.478.442
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	87.162	1.885.727	27.569	-	5.007.133	7.007.591
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	26.471.332	-	-	18.121.450	44.592.782
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	2.680.489	(28.215.033)	(25.184)	348	(10.061.058)	(35.620.438)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de sensibilitate

Societatea este expusă, în principal, cu privire la cursul de schimb al EUR și USD față de RON. Tabelul următor detaliază sensibilitatea societății la o creștere și descreștere de 10% a EUR / USD față de RON. 10% este rata de sensibilitate folosită atunci când se face raportarea internă a riscului valutar către conducerea superioară și reprezintă estimarea conducerii cu privire la modificările rezonabil posibil ale cursurilor de schimb. Analiza sensibilității include doar valuta rămasă exprimată în elemente monetare și ajustează conversia la sfârșitul perioadei pentru o modificare de 10% în cursurile de schimb. În tabelul următor o valoare negativă indică o descreștere a profitului atunci când RON se depreciază cu 10% față de EUR / USD. O întărire cu 10% a RON față de EUR / USD va avea un impact egal și de sens opus asupra profitului și a altor capitaluri proprii iar soldurile de mai jos vor fi pozitive.

	Impact asupra rezultatului la data:	
	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
EUR	309.805	267.317
USD	(152.149)	(2.792.891)
GBP	(75)	(2.728)
CHF	110	35

Tabele privind riscurile de lichiditate și de rată a dobânzii

Următoarele tabele detaliază datele până la scadență a datoriilor financiare ale Societății.

Tabelele au fost întocmite pe baza fluxurilor de numerar neactualizate ale datoriilor financiare la cea mai apropiată dată la care este posibil ca Societății să i se solicite să plătească. Tabelul include atât dobânda cât și fluxurile de numerar aferente capitalului.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2017	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii	-	4.564.286	1.253.019	-	-	5.817.305
Alte datorii	-	4.661.069	308.760	1	-	4.969.830
Instrumente purtatoare de dobanda						
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)						
Credit imobiliar termen lung BTRL	ROBOR 6M+4.4%	72.919	802.109	729.190	-	1.604.218
Credit termen lung RELOCARE RON BT	ROBOR 6M+4.4%	33.968	373.643	373.643	-	781.254
Credit teremen lung BTRL ron	ROBOR 6M+4.4%	36.402	400.423	364.021	-	800.846
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	13.433.418	-	-	13.433.418
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+4.4%	-	9.052.895	-	-	9.052.895
Credite banc. pe termen mediu-BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	7.939.025	2.845.773	-	10.784.798
Leasing financiar BTRL			139.050	1.357.622		1.496.672
Imprumuturi de la actionari	6,6%/6,33%	-	4.880.000	-	-	4.880.000
Dobanzi de plata		5.060	-	-	-	5.060
Total Datorii		9.373.704	38.582.342	5.670.250	-	53.626.296
Numerar si alte echivalente de numerar	-	9.636.856	-	-	-	9.636.856
Alte creante si alte active curente	-	532.342	2.097.029	3.419	-	2.632.790
Total Active		10.169.198	2.097.029	3.419	-	12.269.646
Total Net		795.494	(36.485.313)	(5.666.831)	-	(41.356.650)

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE(continuare)

2016	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii	-	1.917.008	4.052.908	334.368	703.307	7.007.591
Alte datorii	-	6.244.156	2.232.934	1.014.958	-	9.492.048
Instrumente purtatoare de dobanda						
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)						
Credit imobiliar teremen lung BTRL	ROBOR 6M+4.4%	72.919	802.108	1.604.218	-	2.479.247
Credit teremen lung RELOCARE RON BT	ROBOR 6M+4.4%	33.968	373.643	781.254	-	1.188.864
Credit teremen lung BTRL ron	ROBOR 6M+4.4%	36.402	400.423	800.846	-	1.237.670
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 2% pa	-	1.501.360	-	-	1.501.360
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+4.4%	-	6.833.510	-	-	6.833.510
Credite banc. pe termen scurt in val.-USD-BRD	LIBOR 1M + 3.0% pa	-	26.454.625	-	-	26.454.625
Imprumuturi de la actionari	6,6%	-	4.880.000	-	-	4.880.000
Dobanzi de plata		17.506	-	-	-	17.506
Total Datorii		8.321.958	47.531.512	4.535.644	703.307	61.092.421
Numerar si alte echivalente de numerar	-	11.501.493	-	-	-	11.501.493
Alte creante si alte active curente	-	1.181.984	2.160.264	1.136.194	-	4.478.442
Total Active		12.683.477	2.160.264	1.136.194	-	15.979.935
Total Net		4.361.519	(45.371.248)	(3.399.450)	(703.307)	(45.112.486)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

27. REZULTATUL PE ACTIUNE

(a) De bază

Rezultatul de bază pe acțiune este calculat prin împărțirea profitului aferent acționarilor societății la numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare aflate în emisiune în timpul anului, cu excepția acțiunilor ordinare achiziționate de societate și păstrate ca acțiuni de trezorerie (nota 18).

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Rezultat aferent acționarilor societății	13.650.921	10.873.045
Numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în curs de emisiune	369.442.475	369.442.475
Rezultat de bază pe acțiune	0.03	0.03

(b) Diluat

Rezultatul diluat pe acțiune este calculat prin ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor existente pentru a lua în considerare conversia tuturor acțiunilor potențial diluate. Societatea nu are datorii convertibile sau opțiuni de emisie de acțiuni care pot fi transformate în acțiuni comune care ar putea duce la ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor.

În anul 2017, societatea a distribuit dividende din profitul anului 2016, în valoare de 3.573.477,26 RON, soldul dividendelor la 31.12.2017 este de 305.668,74 RON.

28. PARTI AFILIATE

Imprumuturile de la actionari sunt prezentate în nota 20.

29. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE

Datorii potentiale:

Impozitare

Sistemul de impozitare din România este într-o fază de consolidare și armonizare cu legislația europeană. În acest sens încă există interpretări diferite ale legislației fiscale. În anumite situații, autoritățile fiscale pot trata în mod diferit anumite aspecte, procedând la calcularea unor impozite și taxe suplimentare și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente.

Conform legislației fiscale în vigoare, pe parcursul anului 2015, pentru neachitarea la termen de către contribuabili a obligațiilor fiscale, s-au perceput dobânzi și penalități de întârziere.

În anul 2017, nivelul dobânzilor a fost de 0,02% pe zi de întârziere la plata; nivelul penalităților este la valoarea de 0,01% pe zi de întârziere la plata.

În România, exercițiul fiscal rămâne deschis pentru verificare fiscală timp de 5 ani. Conducerea Societății consideră că obligațiile fiscale incluse în aceste situații financiare sunt adecvate.

În conformitate cu prevederile emise de către Ministrul Finanțelor Publice, care reglementează regimul fiscal al elementelor de capital propriu ce nu au fost subiect al calculației impozitului pe profit la data înregistrării lor în contabilitate, datorită naturii lor, în cazul în care Societatea va schimba în viitor destinația rezervelor din reevaluare (prin acoperire de pierderi sau distribuire către actionari), aceasta va conduce la datorii suplimentare cu impozitul pe profit.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2017
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

29. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE (continuare)

Mediul înconjurător

Reglementările privind mediul înconjurător sunt în continuă dezvoltare în România, iar Societatea nu a înregistrat niciun fel de obligații la 31 decembrie 2017 sau la 31 decembrie 2016 pentru niciun fel de costuri anticipate, inclusiv onorarii juridice și de consultanță, studii ale locului, designul și implementarea unor planuri de remediere, referitoare la mediul înconjurător.

Stocuri detinute in custodie

La 31 decembrie 2017, Societatea nu detinea stocuri in custodie.

30. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

In 2018 s-au prelungit contractele de imprumut ale D-lui Viehmann Radu (Act aditional nr. 9 autentificat sub nr. 19/18.01.2018) si al D-nei Ciorapciu Dana Maria (Act aditional 5, autentificat sub nr. 20/18.01.2018) pana la data de 31.01.2019, s-a stabilit rata dobanzii la 6,50%.

Pentru luna ianuarie 2018, D-l Viehmann Radu a primit dobanda in suma de 21.781 lei si s-a achitat impozitul in suma de 2421 lei iar D-na Ciorapciu Dana Maria a primit dobanda in suma 1.448 de lei si s-a achitat impozitul in suma de 261 lei.

In luna ianuarie 2018 au fost achitate toate comisioanele aferente lunii decembrie 2017 scadente in 01.01.2018 (la BRD) si la 31.01.2018 (la Banca Transilvania).

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administratie și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2018.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București – Romania

Tel.: (+4) 021 434 32 06; (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 07 94

Identificator unic la Nivel European (EUID): ROONRC.J40/533/1991

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

RAPORT ANUAL AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE AL TMB PE ANUL 2017 CONFORM REGULAMENTULUI CNVM NR. 1/2006

TURBOMECANICA SA ("TMB"), este o persoana juridica romana avand forma juridica de societate pe actiuni de tip deschis conform Actului Constitutiv si reglementarilor aplicabile, cu capital integral privat si actiunile tranzactionate pe Bursa de Valori Bucuresti.

Domeniul de activitate al societatii este exclusiv productiv si conform clasificarii activitatilor din economia nationala obiectul principal de activitate este fabricarea si reparatia de motoare si ansamble mecanice pentru avioane si elicoptere – COD CAEN 3030.

Societatea isi desfasoara activitatea intr-un mediu puternic concurential dupa principiile larg recunoscute ale guvernantei corporative, in conformitate cu legislatia romana, legislatia Uniunii Europene si cu practicile internationale furnizand pe pietele interne si externe produse si servicii atat in domeniul apararii cat si in domeniul aviatiei civile.

Istoria sa cuprinde mai multe etape de inceput, de diversificare si dezvoltare, dar si prin perioade si etape de restructurare, de caderi, de cautari, de noi inceputuri, dar semnificativ este faptul ca in tot acest timp a functionat in conditii de continuitate in industria de aparare si de aviatie.

Programul de restructurare tehnica si de reamplasare a fluxurilor tehnologice, initiat cu mai multi ani in urma si de valorificare a activelor disponibilizate ca urmare a reorganizarii societatii sunt in al treilea an in care produc efectele estimate, consolidand recuperarea capacitatii societatii de a genera profit si pe aceasta baza, reechilibrarea societatii din punct de vedere financiar.

De altfel si in cursul anului 2017 nu a existat niciun eveniment sau reorganizare semnificativa a societatii.

Intreaga activitate financiar-contabila a avut in vedere respectarea urmatoarelor principii:

- principiul prudentei;
- principiul permanentei metodelor;
- principiul continuitatii activitatii;
- principiul independentei exercitiului;
- principiul intangibilitatii bilantului de deschidere a exercitiului;
- principiul necompensarii;
- principiul prevalentei economicului asupra juridicului

Contabilitatea Turbomecanica S.A. este principalul instrument de cunoastere, gestiune si control a patrimoniului, asigura inregistrarea cronologica si sistematica a informatiilor, prelucrarea si pastrarea acestora, oglindind situatia reala a patrimoniului si a rezultatelor obtinute.

Societatea conduce contabilitatea in partida dubla, intocmeste rapoarte lunare, trimestriale, la finele anului prezentand bilant contabil.

Inregistrările contabile se fac cronologic si sistematic potrivit planului de conturi si normelor in vigoare, orice operatie patrimoniala fiind consemnata intr-un document justificativ.

In plus Serviciul Financiar Contabilitate este astfel organizat incat sa permita obtinerea unui proces de raportare financiara de inalta calitate. Rolurile si responsabilitatile sunt definite in mod specific si este aplicat un proces de control in scopul asigurarii corectitudinii si exactitatii procesului de raportare financiara.

Prezentarea rezultatelor anului 2017, se regaseste in situatiile financiare ale anului, intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS) din care evidentiem cateva aspecte:

A. **SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL**

DENUMIRE	2017	2016
Venituri	100.766.069	83.030.250
Alte castiguri si (pierderi)	3.732.181	(1.529.345)
Variatia stocurilor	5.847.409	652.921
Venituri din productia de imobilizari	-	336.608
Materii prime si materiale	(38.753.621)	(31.302.180)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	(31.184.420)	(26.083.371)
Cheltuieli cu deprecierea activelor	(6.702.423)	(5.799.848)
Costuri financiare, net	(3.413.951)	(3.076.578)
Venituri financiare	1	2.945.009
Alte cheltuieli operationale	(5.638.683)	(5.743.465)
Castiguri/Pierderi din vanzari de active destinate vanzarii	20.104	(93.188)
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare	(6.214.653)	-
Profit/(pierdere) inainte de impozitare	18.458.013	13.336.813
Impozitul pe profit	(4.846.456)	(2.627.672)
Impozit pe profit amanat	39.364	163.904
Profitul/(pierderea) anului	13.650.921	10.873.045
Alte venituri globale, nete de impozit		
(Pierdere) / Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate		(221.439)
Alte venituri globale totale		(221.439)
Rezultatul global al anului	13.650.921	10.651.606

B. **SITUATIA POZITIEI FINANCIARE**

DENUMIRE	2017	2016
Active pe termen lung		
Imobilizari corporale	59.961.955	58.036.177
Imobilizari necorporale	6.784.610	8.777.087
Alte active	1.000	604.960
Total active pe termen lung	66.747.565	67.418.225
Active circulante		
Stocuri	36.947.781	25.039.278
Creante comerciale	2.632.790	2.684.621
Alte creante	1.711.184	3.048.543
Numerar si echivalente de numerar	9.636.856	11.501.493
Active destinate vanzarii	6.966.252	7.048.889
Total active circulante	57.894.863	49.322.823
Total active	124.642.427	116.741.048

DENUMIRE	2017	2016
Capitaluri proprii si datorii		
Capital si rezerve		
Capital emis	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	88.372.743	80.520.812
Rezultat reportat	(1.052.231.734)	(1.058.231.122)
Actiuni proprii	(598.408)	(562.427)
Total capitaluri proprii	60.112.656	46.298.318
Datorii pe termen lung		
Imprumuturi	5.670.250	3.186.319
Datorii cu impozitul amanat	3.659.565	3.698.929
Provizioane	1.259.764	1.382.087
Alte datorii pe termen lung	-	1.022.968
Total datorii pe termen lung	10.589.580	9.290.302
Datorii curente		
Datorii comerciale si alte datorii	5.817.305	7.007.591
Imprumuturi	37.168.913	41.406.464
Impozit profit curent	1.517.497	1.252.348
Provizioane	3.597.787	2.856.881
Venituri inregistrate in avans	868.861	160.063
Alte datorii curente	4.969.829	8.469.080
Total datorii curente	53.940.192	61.152.428
Total datorii	64.529.773	70.442.730
Total capitaluri proprii si datorii	124.642.427	116.741.048

C. ACTIUNEA TURBOMECHANICA

DENUMIRE	2017	2016
Numar de actiuni	369.442.475	369.442.475
Valoare nominala pe actiune	0,10	0,10
Valoare contabila pe actiune	0,163	0,125
Pret mediu pe actiune	0,228	0,059
Profit net pe actiune	0,04	0,03
Valoare de piata pe actiune la sfarsitul perioadei	0,294	0,097
Capitalizarea Bursiera	108.616.087	35.762.032

D. INDICATORI MACROECONOMICI

DENUMIRE	2017	2016
Inflatia	1,3	1,5
Curs mediu de schimb euro	4,57	4,49
Curs mediu de schimb dolar	4,05	4,06
Curs mediu de schimb GBP	5,21	5,5

E. CIFRA DE AFACERI PE SEGMENTE

DENUMIRE	2017	2016
Cifra de afaceri, din care:	100.766.069	83.030.250
Repere si piese de aviatie	3.958.822	5.492.880
Reparatii curente motoare	79.818.209	64.090.520
Altele	16.989.038	13.446.850

Rezultatele anului 2017 demonstreaza odata in plus succesul masurilor luate in contextul desfasurarii programului de restructurare tehnica si de reamplasare a fluxurilor tehnologice. Veniturile totale realizate in anul 2017 sunt de 112.731 mii lei, Cifra de afaceri neta reprezentand 89% din acestea, respectiv 100.766 mii lei.

Cheltuielile pentru investitii au inregistrat in anul 2017 un total de 3.109,3 mii lei, reprezentand 3 % din Cifra de afaceri.

Exporturile au atins un nivel de 19,08 % din cifra de afaceri si sunt in continua crestere.

Profitul net realizat de societate in relatia cu Cifra de afaceri determina o rata a rentabilitatii societatii de 13,55%, dar rata marjei brute de exploatare care masoara nivelul rezultatului brut din exploatare independent de politicile financiare, de investitii si de incidenta fiscalitatii si a altor elemente exceptionale se situeaza la nivel de 18,46%.

Rezultatul net realizat pe anul 2017 este in crestere fata de anul 2016, respectiv o crestere de 1,25 ori si este real regasindu-se in disponibilitatile din cont la 31.12.2017, urmand sa asigure cea mai mare parte din resursele de care societatea are nevoie in perioada urmatoare.

F. INVENTARIEREA PATRIMONIULUI

Tinand cont de prevederile Legii contabilitatii, de Standardele Internationale de Raportare Financiara, ale Normelor privind organizarea si efectuarea inventarierii de natura activelor, datoriilor si capitalurilor proprii, inventarierea s-a desfasurat in anul 2017 in baza Deciziilor nr. 488/06.10.2017, pentru inventarierea anuala a mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar, a materiilor prime, materialelor, productiei neterminate, produse finite, rebuturi, ambalaje, marfuri si Deciziei nr. 487/06.10.2017, pentru inventarierea anuala a activelor, furnizorilor si creditorilor.

Rezultatele inventarierii anuale au fost consemnate in Procesul verbal de Inventariere anuala a TURBOMECANICA SA, inregistrat sub nr. 42/31.01.2018.

Disponibilitatile aflate in conturi la banci la 31.12.2017 au fost reconciliate cu documentele de evidenta contabila, iar disponibilitatile in valute au fost evaluate la cursul BNR la acea data.

G. ORGANIZAREA GESTIUNILOR DE VALORI, A EVIDENTEI CONTABILE ANALITICE SI SINTETICE

Gestiunile de valori materiale sunt organizate in functie de natura acestora pe categorii si locuri de depozitare sau folosinta astfel:

- mijloacele fixe sunt organizate cantitativ – valoric
- materii prime, obiecte de inventar, materiale consumabile sunt organizate pe magazii la nivelul
- societatii prin metoda cantitativ valorica

Contabilitatea valorilor materiale se tine prin folosirea inventarului permanent, iar controlul este exercitat in conformitate cu O.M.F.P. nr. 2861/2009.

H. CALITATE

Pe parcursul anului 2017 in domeniul asigurarii calitatii s-au intreprins urmatoarele actiuni:

1. **Pentru a se alinia cerintelor standardelor de referinta, autoritatilor de reglementare si ale clientilor sai si pentru a implementa modificarile organizatorice aplicate in acest an in TMB, entitățile structurale TMB au intervenit asupra urmatoarelor documente ale sistemelor de management al calitații si de management al mediului:**

In anul 2017 s-au elaborat/revizuit 161 reglementari astfel:

- ◆ 39 Proceduri Generale inclusiv Anexe Independente
- ◆ 32 Standarde de Firma inclusiv Anexe Independente
- ◆ 71 Instructiuni de Lucru inclusiv Anexe Independente
- ◆ 7 Regulamente inclusiv Anexe Independente (detalii mai jos)
- ◆ 6 Planuri Calitate (detalii mai jos)
- ◆ 2 Politici (detalii mai jos)
- ◆ 2 Manuale (detalii mai jos)
- ◆ 1 Memoriu (detalii mai jos)
- ◆ 1 Strategie (detalii mai jos)

- ◆ Au fost revizuite urmatoarele Regulamente: RI-TMB Regulamentul Intern, R SO-01 Regulamentul Programului Intern de Conformitate (PIC) - Politici si proceduri privind exporturile, importurile si alte operatiuni cu produse militare si produse cu dubla utilizare, R RU-01 Reguli privind accesul si monitorizarea personalului in TMB, R EC-01 Regulament privind inventarierea anuala a patrimoniului, R-CA-TMB Regulamentul Consiliului de Administratie, R-AU-TMB Regulamentul Comitetului de Audit; ROF-TMB Regulamentul de Organizare si Functionare TMB;
- ◆ Au fost elaborate 4 Planuri Calitate Sistem inclusiv Planuri Calitate Produs pentru a raspunde prevederilor contractuale ale clientului M.Ap.N., cu privire la fabricatia/reparatia de produse aeronautice in TMB, in conformitate cu prevederile specifice standardelor NATO, AQAP 2120 si AQAP 2105 in contextul cerintelor contractuale stabilite cu acest client (PQ S-0025, PQ S-0026, PQ S-0027, PQ S-0028);
- ◆ Au fost revizuite 2 Planuri Calitate in contextul modificarilor intervenite in relatia comerciala cu clientii LEONARDO HELICOPTERS (PQ S-0002) si PZL SWIDNIK (PQ S-0020);
- ◆ Au fost revizuite 2 Politici: Politica Salariala TMB si Politica de Securitate cu privire la Prelucrarea Datelor cu Caracter Personal de catre Turbomecanica SA;
- ◆ A fost revizuit Manualul Calitatii TMB (MQ-TMB) si a fost elaborat un nou manual, Manualul Sistemului de Radioprotectie Operationala in Laboratorul CND-RX (MSRO-RX);
- ◆ A fost revizuit Memoriul de Presentare al Organizatiei de Productie TMB, necesar autorizarii civile a TMB de catre Autoritatea Aeronautica Civila din Romania, pentru fabricatia produselor destinate programului Leonardo Helicopters, in contextul modificarilor intervenite in relatia contractuala cu acest client;
- ◆ A fost elaborata S-RU-01 Strategia de Asigurare Resurse Umane.

Directia Calitate și Organizare a actionat in 2017 in sensul aplicarii unei imbunatatirii continue a modului de organizare si proiectare a Sistemului de Management al Calitatii

2. Pentru a dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai, TMB s-a supus si s-a calificat in urma auditurilor de secunda parte efectuate de catre acestia, asa cum este prezentat in continuare:

În luna aprilie 2017, **Honda Aero Inc. (SUA)** a efectuat un audit de evaluare a sistemului de managementul calității **TMB** si a sistemului de realizare produs în conformitate cu prevederile **specificației client SRM "Supplier Requirements Manual"**. În urma auditului, **Honda Aero Inc.** a mentinut **TMB** ca furnizor aprobat anterior de **General Electric Aviation**.

În luna septembrie 2017, **IAR SA Brasov** a efectuat în **TMB** un audit de evaluare a sistemului de managementul calității **TMB** conform prevederilor **standardelor ISO 9001:2008 si EN 9100:2009**. În urma auditului, **IAR SA Brasov** a întocmit **Raportul de Audit nr. 350 din 25.09.2017** si nu a constatat **neconformitati**. **IAR SA Brasov** mentine **TMB** ca furnizor aprobat anterior.

3. Pentru dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai TMB s-a supus si s-a calificat in urma auditurilor de terta parte efectuate de catre acestia, asa cum este prezentat in continuare:

În luna octombrie 2017, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR)** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea continuă a organizației de producție **Turbomecanica S.A.** conform prevederilor **Regulamentului EU nr.748/2012, Partea 21, Secțiunea A, Subpartea G**. În urma auditului, **AACR** a întocmit **Raportul de Investigație nr. RTI-TMB-2017-MSG-NP/1&MMG-NP/2&SCG-P/1&P/2 din 31.10.2017** și a constatat **5 neconformități nivel 2 (minor) și 5 neconformități nivel 3 (recomandare)**, prin **Rapoartele de Neconformitate/Recomandare TMB-043, TMB-044, TMB-045, TMB-046, TMB-047, TMB-048, TMB-049, TMB-050, TMB-051 și TMB-052** anexate la **Raportul de Investigație** mai-sus menționat. **TMB** a efectuat analiza de identificarea cauzelor neconformităților și stabilirea corecțiilor și acțiunilor corective adecvate, care au fost acceptate de **AACR**. Pentru neconformitățile nivel 2 semnalate s-au stabilit 11 corecții și acțiuni corective (toate finalizate). **AACR** mentine **TMB** ca organizatie de productie autorizata.

În luna octombrie 2017, **AEROQ** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea sistemelor de management calitate si mediu **TMB**, concomitent cu recertificarea sistemelor de management calitate si mediu **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si ISO 14001:2015**. În urma auditului, **AEROQ** a întocmit **Raportul de Audit nr. 3362 din 31.10.2017** și nu a constatat **neconformități**. **AEROQ** a acordat noile certificari pentru sistemele de management calitate si mediu **TMB** valabile pana in **09.11.2020**.

În luna decembrie 2017, **TUV Nord Cert** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea sistemului de management calitate **TMB**, concomitent cu recertificarea sistemului de management calitate **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si AS/EN 9100:2016**. În urma auditului, **TUV Nord Cert** a întocmit **Raportul de Audit nr. 35210567 din 14.12.2017** și nu a constatat **neconformități**. **TUV Nord Cert** urmeaza sa emita noile certificari pentru sistemul de management calitate **TMB**.

4. Pentru a garanta conducerii TMB, clientilor si organismelor de certificare corecta implementare a cerintelor sistemului de management al calitatii / management al mediului si mentinerea eficientei si eficacitatii acestora, Directia Calitate și Organizare a derulat in 2017 audituri interne / externe asa cum se prezinta in continuare:

Societatea a implementat proceduri pentru fiecare activitate din fluxul de business. Periodic se fac verificari cu privire la respectarea acestor proceduri. Fiecare angajat are sarcini si responsabilitati bine definite facandu-se periodic evaluari ale angajatilor. Societatea constientizeaza riscul dependentei datelor din sistemul informatic, motiv pentru care a implementat proceduri de verificare periodica a datelor din sistem prin confurntari cu documentele fizice. Fiecare angajat are drepturi de acces in sistemul informatic specifice functiei sale, drepturi care sunt revizuite cu periodicitate de catre departamentul IT si de catre conducere.

4.1 Audituri interne de sistem

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management calitate s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2017 ed. 1 si ulterior ed. 2, aprobat de Directorul General..

In anul 2017 s-au efectuat 51 audituri SMQ în care s-au constatat 8 neconformitati pentru care s-au stabilit 10 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 90% (una în derulare pentru anul 2018). Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management mediu s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2017 ed. 1 si ulterior ed. 2, aprobat de Directorul General.

In anul 2017 s-a efectuat 1 audit SMM în care s-a constatat 1 neconformitate pentru care s-a stabilit 1 actiune corectiva care a fost finalizata in proportie de 100%.

4.2. Audituri interne de produs

Derularea auditurilor interne de produs s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2017 ed. 1 și ulterior ed. 2, aprobat de Directorul General.

În anul 2017 s-au efectuat 8 audituri produs în care s-au constatat 3 neconformități pentru care s-au stabilit 7 acțiuni corective care au fost finalizate în proporție de 100%.

4.3. Audituri interne de proces

Derularea auditurilor interne de proces s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2017 ed. 1 și ulterior ed. 2, aprobat de Directorul General.

În anul 2017 s-au efectuat 19 audituri proces în care s-au constatat 2 neconformități pentru care s-au stabilit 3 acțiuni corective care au fost finalizate în proporție de 100%.

4.4. Audituri externe la furnizori

Derularea auditurilor externe la furnizori s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2017 ed. 1 și ulterior ed. 2, aprobat de Directorul General, astfel:

În luna noiembrie 2017, reprezentanții **TMB** (din cadrul **DCO** și **CCU**) au efectuat la **IAR SA Brasov** un audit de evaluare a sistemului de managementul calității instalat la acest furnizor conform prevederilor **standardelor ISO 9001:2008 și EN 9100:2009**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. A4F din 07.12.2017** și nu a semnalat **neconformități**, dar a făcut 4 observații (recomandări de îmbunătățire) pentru activitățile din domeniul de colaborare cu **IAR SA Brasov**.

5. Pentru asigurarea monitorizării performanței proceselor TMB în scopul creșterii satisfacției clienților cu privire la calitatea produselor/serviciilor livrate și sporirii atractivității acestor produse/procese pe piața sectorului aeronautic, în anul 2017 s-au derulat următoarele acțiuni:

5.1 Prin procedura generală PG SMQ-05 "Analiza managementului", sunt stabiliți indicatorii cheie de proces necesari atingerii obiectivelor strategice și de calitate și care influențează nivelul de satisfacție client. Evoluția acestor indicatori în 2017 este prezentată în continuare:

- Indicatorul I1 (gradul de respectare a programului de producție) are un trend crescător, se încadrează în obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 99,26%. Acest fapt releva că în TMB este respectat programul de producție iar nerealizările sunt foarte mici.
- Indicatorul I2 (gradul de respectare a cantităților solicitate de clienții TMB pentru a fi livrate) are un trend crescător, este puțin sub obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 96,65%. Acest fapt releva că în TMB se fac eforturi susținute pentru respectarea programului de vânzări iar nerealizările sunt în scădere.
- Indicatorul I3 (gradul de nerespectare a cerințelor documentației tehnice de execuție - neconformități și rebuturi) are un trend descrescător, se încadrează în obiectivul propus de maxim 0,75%, având o valoare globală mult sub acest obiectiv respectiv de 0,18%. Acest fapt releva că în TMB sunt respectate cerințele documentației iar abaterile au o pondere mică.
- Indicatorul I4 (gradul de neasigurare a conformității produselor/serviciilor realizate și livrate - reclamații clienți) are un trend descrescător, se încadrează în obiectivul propus de maxim 1,0%, având o valoare globală de 0,53%. Acest fapt releva că în TMB este asigurată conformitatea produselor/serviciilor realizate și livrate iar reclamațiile au o pondere mică.
- Indicatorul I5 (costurile non-calității), exprimat ca pierdere procentuală internă, are un trend crescător, se încadrează în obiectivul propus de maxim 5%, având o valoare globală de 4,80% din valoarea de antecalcul comenzi interne producție afectată.

5.2 În domeniul proceselor speciale și al activității laboratoarelor de calitate, și în anul 2017 s-a continuat politica de satisfacere a cerințelor clientului, cât și creșterea nivelului de atractivitate prezentat de societate pentru potențialii clienți activi în domeniul industriei aeronautice prin următoarele acțiuni:

5.2.1. Acreditare procese speciale

Evenimentele cu cea mai puternică semnificație privind creșterea nivelului de atractivitate a TMB în piața industriei aeronautice rămân acreditările NADCAP ale proceselor speciale instalate.

În anul 2017 s-au reacreditat următoarele procese speciale:

În luna februarie 2017, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de control nedistructiv** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7114**. În urma auditului s-au constatat **4 neconformități minore** (corectate în timpul auditului) și **1 neconformitate majoră** pentru care s-au stabilit și s-au finalizat corecțiile/acțiunile corective adecvate. Ca urmare, **procesele de control nedistructiv TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 18 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2018**).

În luna aprilie 2017, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de tratamente termice** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7102**. În urma auditului s-au constatat **3 neconformități minore** pentru care s-au stabilit și s-au finalizat corecțiile/acțiunile corective adecvate. Ca urmare, **procesele de tratamente termice TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 iulie 2019**).

În luna mai 2017, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de ecrusare** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7117**. În urma auditului s-au constatat **2 neconformități minore și 2 neconformități majore** pentru care s-au stabilit și s-au finalizat corecțiile/acțiunile corective adecvate. Ca urmare, **procesele de ecrusare TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 12 luni** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2018**).

În luna iulie 2017, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de procesare chimică** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7108**. În urma auditului s-a constatat **1 neconformitate minoră** pentru care s-au stabilit și s-au finalizat corecțiile/acțiunile corective adecvate. Ca urmare, **procesele de procesare chimică TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2019**).

În luna august 2017, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de realizare compozite** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7118 și AC7122**. În urma auditului s-a constatat **1 neconformitate minoră** pentru care s-au stabilit și s-au finalizat corecțiile/acțiunile corective adecvate. Ca urmare, **procesele de realizare compozite TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2019**).

5.2.2. Certificari de procese de secunda parte

5.2.2.1. Certificari Leonardo S.p.A. - Helicopters

În ianuarie 2017 au fost primite calificările proceselor speciale de tratamente termice efectuate pe reperele LH (IT12/194/01 și IT12/196/01).

Începând cu ianuarie 2017 au fost întocmite și transmise dosarele de calificare pentru **procesele speciale de acoperiri de suprafață care au expirat în decembrie 2017. Față de anii precedenți LH nu a mai acceptat nici o deviație față de documentația proprie, generând în acest fel o amplă activitate internă pentru modificarea și adaptarea documentației TMB la cerințele clientului, ceea ce a întârziat obținerea calificării proceselor speciale de acoperiri de suprafață.**

În perioada iulie-decembrie 2017 au fost primite calificările proceselor speciale de procesare chimică efectuate pe reperele LH (IT13/0146/02, IT13/0156/02, IT13/0158/02 și IT13/161/02).

5.2.2.2. Certificari PZL Swidnik

În urma procedurilor de calificare a proceselor speciale de tratament termic și procese chimice aplicabile pentru oțelurile 12H2N4AZ și 18H2N4MAZ, pentru care PZL Swidnik a solicitat calificări separate față de restul proceselor Leonardo Helicopters, în februarie 2017 a fost calificat procesul de cadmiere (PL10/0050/00).

În perioada iulie-decembrie 2017 nu s-au primit alte calificari ale proceselor speciale de tratament termic și procesare chimica aplicabile reperelor PZL Swidnik.

5.2.2.3. Certificari General Electric

În anul 2017 s-au menținut/prelungit **toate certificările de procese speciale și de laborator** obținute anterior de **TMB** din partea **General Electric Aviation** deoarece pentru **procesele acreditate NADCAP** sunt emise **certIFICATE GT193** cât timp se menține acreditarea **NADCAP**.

5.2.2.4. Introducere de repere noi in productie

Pentru clientul **General Electric Power and Water (GE PW) Hungary** s-au intocmit **2 dosare FAI** care au fost aprobate de **CLT**.

Pentru clientul **Leonardo Italia** (ex-**AgustaWestland**) s-au intocmit **6 dosare FAI** (intern sau extern) care au fost aprobate de **CLT**. Prin integrarea in **TMB** a acestor repere se continua procesul de asimilare a pachetului de repere pentru Cutia de Transmisie Principala de la elicopterele **Leonardo Italia**.

6. Atestari Laborator Central

In anul 2017 **TMB** a participat prin Laboratoarele **SCPL**, la două programe de testare încrucișata, interlaboratoare (Round Robin), organizate de PTP Centeh Exova din Franța și Dirats Laboratories din SUA pentru verificarea performanței laboratoarelor de încercări mecanice, metalografie și laboratoarele de determinări fizico-chimice (ceață salină). Aceste programe sunt efectuate sub patronajul GE, Airbus, Airbus Helicopters, GKN, MTU, Safran și Rolls-Royce și sunt o condiție obligatorie pentru păstrarea certificărilor NADCAP și GT193, pentru procesele speciale. Toate testele au demonstrat că rezultatele furnizate de **TMB** se încadrează în Clasele 1 și 2.

7. Reclamatii / Sesizari

In anul 2017, **TMB** a primit din partea clientilor sai un numar de **41 reclamatii**, din care:

- 2 de la clienti externi (1 de la General Electric Power & Water - Hungary si 1 de la Avio Aero), situatia fiind prezentata in tabelul 7.1 de mai jos;
- 39 de la clienti interni (31 de la unitati militare M.Ap.N. si 8 de la IAR Brasov), situatia fiind prezentata in tabelul 7.2 de mai jos.

În cadrul procesului de analiză și soluționare a **R/S** au rezultat acțiuni corective menite să corecteze, să consolideze sau să îmbunătățească performanțele procesuale.

Stadiul **R/S** primite de la clientii interni si externi este indicat mai jos:

Număr total R/S :	41
Număr total R/S respinse:	5
Număr total R/S închise:	34
Număr total R/S deschise:	2

7.1. Reclamații/sesizări produse client extern

Nr. total R/S:	2	Reclamații
Client - reper R/S (nr. bucăți afectate):		
- GE PW (Hungary) – P/N 203D2114P001 (2 buc.)	1	Reclamație închisa
- Avio Aero – P/N L57354P01 (5 buc.)	1	Reclamație respinsa

7.2. Reclamații/sesizări produse client intern

Nr. total R/S:	39	Reclamații
Număr total de R/S pe categorii de produse:		
- Motor TURMO	4	Reclamații
- Motor VIPER	6	Reclamații
- Palier ventilator (PV)	1	Reclamație
- Pompa ulei motor VIPER	1	Reclamație
- Bloc regulator (BR) motor TURMO	2	Reclamații
- Bloc demaraj (BD) motor TURMO	7	Reclamații
- Amortizor de baleaj ansamblu BRP	1	Reclamație
- Butuc Rotor Principal (BRP)	1	Reclamație
- Electromagnet supraputere motor TURMO	1	Reclamație
- Cutie Transmisie Intermediara (CTI)	1	Reclamație
- Arbore transmisie spate (AT)	5	Reclamații
- Cutie Transmisie Principala (CTP)	3	Reclamații
- Robinet antigivraj motor TURMO	2	Reclamații
- Supapa antigivraj motor VIPER	1	Reclamație
- Transmitator presiune ulei motor TURMO	1	Reclamație
- Demaror motor TURMO	1	Reclamație
- Micropompa motor TURMO	1	Reclamație

Din punct de vedere a repartitiei pe clientii interni, situatia **R/S** este urmatoarea:

Clienti interni	Numar R/S	
Număr total R/S de la clienți interni:	39	Reclamații
UM 01836 - Otopeni	6	Reclamații
UM 01838 - Bobocu	2	Reclamații
UM 02015 - Bacau	9	Reclamații
UM 01969 – Campia Turzii	9	Reclamații
UM 01945E- Mihail Kogalniceanu	3	Reclamații
UM 02040 – Tuzla	2	Reclamații
IAR- Brasov	8	Reclamații
Număr total R/S închise:	33	Reclamații
Număr total R/S deschise:	2	Reclamații
Număr total R/S respinse:	4	Reclamații

I. ACTIVITATEA DE RESURSE UMANE

Managementul societatii a asigurat desfasurarea activitatilor de Productie, Tehnic si Conformitate Asigurarea Calitatii, Resurse Umane, Financiar - Contabilitate, Marketing - Vanzari

Totalul personalului **TMB** la data de 31.12.2017 a fost de **453** salariati.

Varsta medie a personalului la data de 31.12.2017 a fost de 49,01 ani.

In perioada ianuarie - decembrie 2017, au plecat din societate un numar de 112 salariati si au fost angajate 116 persoane.

Total cheltuieli cu beneficiile angajatilor, efectuate in anul 2017, a fost in suma de lei, din care:

- cheltuieli cu salarii:	23.258.485 lei;
- tichete de masa:	1.522.805 lei;
- tichete cadou:	687.080 lei;
- contributi la asigurari si protectie sociala:	5.716.046 lei.

Costurile implicate in procesul de recrutare au fost de aproximativ 6.503 lei.

Politica de personal a companiei cu privire la pregatirea profesionala personalului a fost bine sustinuta in ceea ce priveste pregatirea interna, iar bugetul alocat pregatirilor externe a crescut. Instruirile s-au derulat in conformitate cu planul aprobat pentru anul 2017.

In conformitate cu acesta societatea a investit in cursuri de perfectionare si atestare in exteriorul companiei suma de aproximativ 66.504 lei.

In interiorul companiei s-au efectuat cursuri de perfectionare, atestare si calificare care au totalizat un numar de aproximativ 2.176 de ore pentru 358 salariati.

In perioada analizata un numar de numai 32 salariati au participat la scolarizari si diferite cursuri de calificari/policalificari, insumand 12.746 de ore de curs.

Ponderea cheltuielilor cu personalul in cifra de afaceri realizata pe anul 2017 a fost de 30,96%.

In ceea ce priveste gradul de sindicalizare al societatii, 48% dintre salariatii societatii sunt membrii de sindicat.

Referitor la nivelul de pregatire si specializare a personalului situatia se prezinta astfel:

- 27.05 % salariati cu studii superioare	122 persoane, din care:
studii post universitare	2 pers EMBA
- 43.90 % salariati cu studii liceale si postliceale	198 persoane
- 23.50% salariati absolventi de scoala profesionala	106 persoane
- 5.54% salariati absolventi de scoala generala	25 persoane

Raporturile dintre administratie si salariati sunt reglementate in baza Contractului Colectiv de Munca pe anii 2016-2017. Climatul socio-profesional este monitorizat permanent, existand un sistem de comunicare intre partenerii sociali care sa nu permita aparitia de stari conflictuale, care de altfel in 2017 au fost inexistente.

J. Evaluarea aspectelor legate de securitatea si sanatatea in munca

Securitatea si sanatatea in munca in cadrul **TMB** reprezinta o prioritate in politica societatii.

Intreaga activitate a Societatii are la baza principiul imbunatatirii continue a conditiilor de productie, cu efecte directe in cresterea securitatii si sanatatii in munca.

Permanent, atat prin specialistul in domeniul SSM, cat si prin conducerile operative la nivelul fiecarui compartiment, sunt monitorizate conditiile de realizare a activitatii de productie, astfel incat sa fie respectate conditiile de securitate a activitatii intregului personal.

In anul 2017, s-au continuat investitiile incepute in anul 2016 pe directia imbunatatirii conditiilor de munca.

S-a modernizat in totalitate Sectia de Montaj Incercari.

A fost recompartimentat interiorul acestei hale, in sensul optimizarii conditiilor de munca si a fluxurilor de productie.

Astfel a fost marit spatiul pentru activitatea de demontare , triaj si remontare motoare Turmo si Viper si a fost amenajat un spatiu complet modernizat destinat activitatii de demontare, triaj si remontare agregate hidraulice, electrice si de ulei.

Au fost renovate capital grupurile sanitare si au fost amenajate vestiare pentru barbati, cat si pentru femei si un spatiu destinat servirii mesei, utilat cu frigidere si echipamente de incalzit mancarea.

O alta sectie beneficiara a investitiilor efectuate in anul 2017 este Sectia Procese Speciale (SPSP).

In cadrul acestei activitati s-a continuat atat modernizarea liniilor de procese speciale, cat si imbunatatirea conditiilor de lucru, prin finalizarea programului de modernizare a instalatiilor de ventilatie si evacuare, astfel incat sa asigure o protectie sporita atat personalului cat si mediului. Au a fost antifonata si izolata impotriva infiltrarii apelor incinta ventilatoarelo si au fost antifonate cosurile exterioare de evacuare si dispersie noxe.

In cadrul acestei sectii au fost modernizate capital grupurile sanitare si dusurile, atat pentru femei cat si pentru barbati, precum si vestiarele.

In programul de investitii din anul 2017 a fost cuprinsa si realizata integral modernizarea spatiului destinat activitatii de debitare in jet de plasma din cadrul Sectiei Prelucrari Mecanice (SPM).tot in cadrul acestei sectii au fost modernizate integral grupurile sanitare, atat din cadrul atelierului de pinioane cat si din cadrul celui de prelucrari generale .De asemenea a fost modernizat integral vestiarul si grupul sanitar din zona presaj sudura si a fost creat un grup sanitar dotat cu dusuri si pentru zona pinioane.

A continuat si procesul de imbunatatire a conditiilor pentru spatiile destinate vestiarelor si a locurilor de servit masa, atat prin modernizarea celor existente si dotarea cu frigidere si echipamente de incalzit mancarea, precum si prin constructia altor spatii cu destinatie de vestiar si loc de servit masa pentru toti salariatii din cadrul Atelierului Deservire Generala (ATD) si pentru salariatii din cadrul SPM si SPSP. De asemenea a fost creat un vestiar nou , dotat cu dusuri si sala de masa pentru femeile din toate compartimentele adiacente productiei(ATD, SCPL)

In vederea cresterii conditiilor de igiena a personalului TMB, toate grupurile sanitare au fost dotate atat cu dozatoare de spuma pentru spalatul pe maini, cat si cu echipamente noi pentru hartie igienica, colace wc din hartie de unica folosinta si servetele de maini.

Au fost inlocuite toate usile vechi de acces in cadrul sectiilor de productie, cu usi termoizolante in scopul cresterii eficientei energetice a cladirilor. S-a trecut la modernizarea iluminatului in toate sectiile din Societate.

Prin programul de protectia si securitatea muncii pentru anul 2017, s-au desfasurat toate activitatile necesare pentru respectarea Legii Securitatii si Sanatatii in munca nr. 319/2006 si a normelor metodologice de aplicare, precum si a celorlate acte legislative din domeniu, in vigoare, prin luarea urmatoarelor masuri:

- evaluarea riscurilor pentru securitatea si sanatatea in munca la toate locurile de munca;
- in baza evaluarii riscurilor s-au luat masuri de prevenire care sa asigure imbunatatirea nivelului securitatii si al protectiei sanatatii lucraatorilor;
- s-au completat permanent materialele de SSM, conform legislatiei actuale, care se utilizeaza la efectuarea instructajelor periodice de SSM pentru angajatii **TMB** precum si pentru stabilirea masurilor necesare desfasurarii in conditii de securitate a proceselor tehnologice;
- s-a continuat achizitia de echipament de lucru pentru tot personalul TMB, atat pentru cel existent, cat si pentru cel nou angajat;
- s-a asigurat aprovizionarea cu materiale igienico-sanitare (creme de protectie etc.) in conformitate cu prevederile din Normativul intern;
- au fost achizitionate periodic solutii de spalare urgenta a ochilor pentru personalul din Atelierele de Galvanizare, Stocare-Ambalare si Vopsitorie si masti de protectie respiratorie pentru personalul din cadrul Laboratorului de control nedistructiv, din cadrul colectivului de Taiere cu jet de plasma, precum si pentru personalul care desfasoara activitati de slefuire si ajustura;
- a continuat achizita de masti noi, conform cu ultimele cerinte in domeniu, pentru sudori;
- pentru personalul ale carui activitati se desfasoara in mediu toxic, a fost achizitionat, periodic, conform normativelor in vigoare, antidot constand in lapte praf si apa minerala;
- a fost demarat un consult oftalmologic pentru tot personalul **TMB**, pentru evaluarea necesitatii achizitionarii de ochelari de protectie prevazuti cu lentila de corectie;
- s-au reparat grupurile sanitare, vestiarele, spalatoarele, dusurile, etc., in toate sectiile de productie;
- s-au prelungit autorizatiile instalatiilor de ridicat si instalatiilor sub presiune detinute de **TMB** (in conformitate cu prescriptiile CNCIR);
- s-au efectuat investigatiile anuale obligatorii de medicina muncii pentru personalul angajat; in urma primirii Raportului de supraveghere medicala, s-a concluzionat faptul ca nu au fost semnalate boli profesionale la angajatii examinati.

In cursul anului 2017, in **TMB** s-a inregistrat un singur accident de munca, in cursul lunii octombrie. Accidentul de munca este inca in investigatie la ITM Bucuresti.

K. Protectia Nucleara

În anul **2017**, din punct de vedere al protecției nucleare, au fost întocmite și transmise la **CNCAN cereri si dosare** pentru obținerea autorizațiilor privitoare la

- **Deținerea pieselor Viper din material MSRR 8014**, cu valabilitate până în 17.01.2018, pentru care dosarul a fost verificat și acceptat de CNCAN, urmând să primim autorizația nouă pentru încă 2 ani;
- **Deținerea generatorului de radiație**, aflat în rezerva laboratorului CND-RX, și a cărei valabilitate a fost extinsă până în octombrie 2019
- **Utilizarea / funcționarea Laboratorului CND RX**, care a expirat în 18.12.2017, și pentru care a fost obținută și depusă la CNCAN Autorizație Sanitară de la Direcția de Sănătate Publică – Laboratorului Igiena Radiațiilor Nucleare. Dosarele au fost verificate și acceptate de CNCAN, urmând să primim autorizația nouă pentru încă 5 ani.

L. Protecția Mediului

1. Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape

TMB a depus documentația de reînnoire a Autorizației de Gospodărire Ape în termenul legal impus de autoritățile de reglementare republicane :

- **Formular – Tip comandă prestare servicii de emitere a actului de reglementare de gospodărire a apelor Nr. 12521/28.11.2017;**

Pentru conformarea deplină cu prevederile autorizației integrate de mediu s-au stabilit o serie de obiective și acțiuni, preluate în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2017, majoritatea din acțiuni au fost realizate, iar cele nerezolvate fiind cuprinse în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2018.

Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape permit funcționarea în condiții de deplină legalitate a instalațiilor, echipamentelor și proceselor existente în **TURBOMECANICA SA**.

În anul 2017, nu s-au înregistrat incidente de mediu și nici poluări ale apelor uzate sau aerului peste valorile maxim admise de legislația în vigoare.

În urma controalelor **Gărzii Naționale de Mediu** încheiate în 2017 cu Proces Verbal :

- Nr. 100/03.05.2016 au fost notificate două aspecte și anume : predarea deșeurilor periculoase din magazia special amenajată vor fi predate pentru eliminare la societăți abilitate legal/autorizate să desfășoare activități de eliminare în condiții de siguranță pentru mediu și sănătatea populației și societatea se obligă să notifice APM București, cu privire la valorile limită la emisie a apelor uzate evacuate în canalizarea orășenească, pentru indicatorul CCO-Cr. Aceste notificări au fost rezolvate, închiderea lor fiind raportată la autoritățile de reglementare și control.
- Nr. 102/22.06.2017 au fost notificate: respectarea condițiilor și restricțiile din Regulamentul **REACH** nr. 1907/2008 cu caracter permanent societatea este obligată să efectueze un set de măsurători sonometrice cu un laborator acreditat, pe timp de noapte, cu toate sursele de zgomot aferente celor două hale, în funcțiune și să prezinte la GNM CMB rezultatul acestora. Măsură rezolvată în termenul impus de autorități și notificată acestora.
- Nr. 104/07.09.2017 a fost notificat faptul că fiecare transport de deșuri periculoase care sunt generate de într-o cantitate mai mare de 1 tonă/an din aceeași categorie de deșuri periculoase trebuie să fie însoțit de Formularul de expediție/transport deșuri periculoase și de formularul pentru aprobarea transportului deșuri periculoase, cu caracter permanent.

La controlul efectuat de **Administrația Națională „Apele Române”** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 99/16.03.2017 s-au dispus următoarele măsuri obligatorii : reactualizarea Planului de Prevenire și combatere a Poluării Accidentale. Măsură rezolvată, închiderea fiind raportată autorităților.

În urma controlului efectuat de **Poliția Locală - Direcția Generală de Poliția Locală și Control, Serviciul Control Ecologie și Protecția Mediului** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 6136/11.07.2017 s-a dispus antifonarea spațiului termic pentru ventilatoare a turnurilor de evacuare noxe, refacerea ușilor metalice existente, cu panouri izopan. Măsură rezolvată.

2. Certificarea sistemului de Management al Mediului

În urma auditului de recertificare a sistemului de management din 26.10.2017, **TURBOMECANICA SA** a fost auditată de **SC AEROQ SA**, în vederea recertificării Sistemului de Management de Mediu în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO 14001:2015 – Sistemul de Management de Mediu. Ca urmare a acestui audit **TURBOMECANICA SA** nu a primit nici o neconformitate, doar 1 observație și 1 recomandare.

3. Instruiri Personal

În decursul anului 2017, în conformitate cu prevederile **Planului de Instruire Periodică Personal TMB**, prin cursuri de instruire și atestare specifice au fost asigurate și menținute competențele necesare celor 116 operatori, inspector și laboranți pentru procese speciale și laboratoare, realizându-se efectiv un număr de 33 instruiri specifice.

M. ACTIVITATEA DE MARKETING

Pentru piata externa, activitatea de vanzari a companiei TURBOMECANICA a continuat sa fie reprezentata si in anul 2017 in principal de **componente si subansamble pentru motoare de aviatie, ca si pentru turbine de gaz**, programe care au cunoscut o dezvoltare fata de anul anterior ca urmare a politicii comerciale si a strategiei de marketing a companiei.

Acestea s-au focusat pe obiectivele strategice care au vizat:

- reafirmarea imaginii companiei pe plan intern si international si, pe de alta parte,
- recastigarea stabilitatii pozitiei sale pe piata,
- a face cunoscute potentialilor parteneri de afaceri capabilitatile companiei si a intra in contact astfel cu marile corporatii internationale din domeniul aeronautic si industrial (in special in aria de afaceri "ENERGY – componente pentru turbine de gaz").

In sensul celor afirmate mai sus, mentionam ca in anul 2017, **TMB** a participat cu stand propriu la o serie de evenimente interne si internationale ale industriei aeronautice, dintre care enumeram:

- In perioada 19 - 25 Iunie 2017 a avut loc a 52-a editie a targului **PARIS AIR SHOW-Le Bourget**, care a reunit 2.380 expozanti din 47 de tari; cu aceasta ocazie, reprezentantii TURBOMECANICA au avut onoarea de a se intalni cu secretarul de stat in Ministerul Apararii Nationale si sef al Departamentului pentru Armamente, dl. Florin Lazar Vladica si de a primi in standul propriu vizita delegatiei Ministerului Apararii Nationale – Statul Major General si a delegatiei Statului Major al Fortelor Aeriene Romane.

Evenimentul cu o remarcabila semnificatie (relatat pe larg de *HOT NEWS* si *Stirile TVR 1*) a fost semnarea in data de 20.06.2017, in prezenta a numerosi oaspeti de seama, a acordului „*Memorandum of Understanding (MoU)*” cu compania *SAFRAN HELICOPTER ENGINES* privind colaborarea in cadrul programului „*Maintenance, Repair & Overhaul (MRO)*” pentru motorul *Makila 1A1* (ce echipeaza elicopterul *AIRBUS H215* ce va fi produs la Brasov).

TURBOMECANICA a avut o serie de alte intalniri „*Business to Business*” cu partenerii de afaceri si potentiali clienti/furnizori, printre care enumeram: *GIFAS – GRUPUL FRANCEZ AL INDUSTRIEI AEROSPATIALE*, *ELBIT SYSTEMS Israel*, in scopul promovarii valorilor si capabilitatilor companiei, consolidarea bazelor colaborarilor actuale la nivel international si identificarea noilor oportunitati de afaceri.

- Pe plan intern, TURBOMECANICA a participat in perioada 04 – 06 Aprilie 2017 la Conferinta si Expozitia Internationala „**CNC Technologies**”, editia XI-a, organizata de Universitatea POLITEHNICA din Bucuresti, ocazie cu care dl ing Florian Bunea din TMB a prezentat lucrarea „*Analiza de risc, solutie pentru reducerea costurilor de fabricatie in industria aeronautica*”. Au participat companii de prestigiu, utilizatori si furnizori de masini unelte si roboti industriali, profesori universitari /din liceele tehnice, cercetatori si specialisti ai institutelor de cercetare, studenti pasionati de tehnologii si echipamente de acest tip. Prelegerea a fost precedata de prezentarea facuta de DCO / HR: „*Turbomecanica – Angajator de top*”, prin care compania a creat oportunitati concrete de angajare si formare a tinerilor absolventi din invatamantul universitar de profil.
- In perioada 24 – 26 Octombrie 2017 a avut loc editia a 12-a a targului international al furnizorilor din industria aerospatala **AIRTEC 2017 Munchen, Germania**.

Pe parcursul celor 3 zile expoziționale, echipa TURBOMECANICA a avut o serie de întâlniri B2B, atât cu partenerii actuali de afaceri, cât și cu potențiali clienți/furnizori, printre care: ROLLS ROYCE Deutschland Ltd.&Co KG, SIEMENS AG Deutschland, MITSUBISHI HEAVY INDUSTRIES EUROPE Ltd., MECAPOLE Franta, XRIS X-RAY IMAGING SOLUTIONS Belgia, HEMPEL SPECIAL METALS Ltd. Marea Britanie, DUTCH THERMOPLASTIC COMPONENTS BV Olanda, SIGMA PRECISION COMPONENTS Marea Britanie, OGMA – Industria Aeronautică de Portugal, alte companii.

Apreciem că prezenta TURBOMECANICA la AIRTEC_2017 a reprezentat o importantă oportunitate care a fost valorificată cu succes, pentru **reafirmarea, reluarea pe principii noi și dezvoltarea unor relații istorice de parteneriat cu companii de renume internațional.**

Rezultatele nu au întârziat să apară:

- **TMB** a continuat să mențină, cu responsabilitate și dedicare, capacitățile naționale de zbor pentru elicopterele PUMA IAR-330 și avioanele de școală IAR 99/ SOIM din dotarea **MApN (SMFA, SMFN) și SRI** (cifra totală de afaceri - aviație în țară: 17.735.055,74 EURO).
- **TMB** a reușit să mențină în anul 2017 un loc important în lanțul de aprovizionare al unor companii de renume din piața internațională, atât fabricanți de motoare și ansamble mecanice de aviație (**LEONARDO HELICOPTERS Italia**- cifra de afaceri în 2017: 545.682,79 EURO) dar mai ales în domeniul ENERGY: **GE Power & Water-Ungaria și China** (cifra de afaceri totală în 2017: 3.453.391,40 EURO) alături de alți parteneri tradiționali (**PZL SWIDNIK Polonia, HONDA AERO SUA, AVIALL SUA, AVIO ITALIA, UNISON POLONIA** și alții).
- În afara partenerilor menționați mai sus, deveniți deja tradiționali, au fost dezvoltate programe prin atragerea noilor clienți: **GE AVIATION CEHIA, KAWASACHI HEAVY INDUSTRIES JAPONIA** (colaborare prin SHINTOA UK), **MB AEROSPACE POLONIA**, fiind de asemenea create premisele unor noi relații de afaceri cu companii precum **AIRBUS Helicopters Franta, SAFRAN FRANTA, SIEMENS UK, SIEMENS CANADA, AUBERT & DUVAL Franta**, altele asemenea.

Este important de remarcat în continuare menținerea cu succes a autorizației acordate în anul 2014 de către **Autoritatea Aeronautică Civilă Română** pentru fabricația de produse/ componente/echipamente pentru echiparea elicopterelor tip **AW109** și respectiv **AW119 – LEONARDO Helicopters (AGUSTA WESTLAND) ITALIA** (conform Certificatului nr **RO.21G.0008/02.12.2014**); În baza acestei autorizații, TMB a continuat și în 2017 livrarea de subansamble complete de cutii de transmisie spate pentru elicopter (fabricație, montaj, încercare) și va continua să dezvolte programe de cooperare cu **LEONARDO Helicopters ITALIA** și în anul 2018.

Pe piața internă, pentru produsele din profilul aeronautic, TMB este în continuare unicul producător și reparator de motoare cu turbină de gaz pentru aeronave și ansamble mecanice de elicopter din România, principalii clienți fiind **M.Ap.N. (S.M.F.A., S.M.F.N.)**, ca și producătorul de elicoptere PUMA **IAR S.A. Brașov** în care am colaborat în cadrul unei diversități de programe de aviație (modernizare elicoptere **PUMA-SOCAT și PUMA-NAVAL, SRI, OMAN, INDONESIA**, alte colaborări). În condițiile prezente, în care în situația politică internațională actuală se mențin conjuncturi conflictuale, piața internă continuă să constituie **pentru anul 2018** o oportunitate de consolidare a cifrei de afaceri a companiei, prin continuarea programelor de înzestrare ale M.Ap.N atât în ceea ce privește menținerea la parametrii optimi a tehnicii de luptă existente cât mai ales prin continuarea programelor de modernizare elicoptere cu sistem **SOCAT pe perioada 2018-2019** (încă 3 elicoptere) și programul de cercetare-salvare ce include modernizarea unui număr de 6 elicoptere **ONU pe perioada 2018-2019**, ca și a programelor de mentenanță aferente flotei de avioane **IAR 99 SOIM** (prin aducerea în parametrii optimi de funcționare a unui număr considerabil de motoare VIPER 632-41M ce echipază aceste avioane).

TMB are în continuare ca obiectiv strategic major în anul 2018 identificarea de noi clienți pentru procesele de prelucrare care să poată asigura în anul 2019 cel puțin 25% din cifra de afaceri. Focusam deci încărcarea eficientă a capacității de fabricație în domeniul prelucrărilor mecanice, corelat cu flexibilitatea de a răspunde nevoilor specifice fiecărui client (de exemplu livrări "just in time", acceptarea fluctuației rezonabile a cerințelor clienților, existența unui stoc rezonabil de siguranță de piese finite etc). Corelată cu politica de globalizare a fabricației de piese în piața mondială, politica aplicată de marile companii, această direcție strategică a companiei noastre are ca obiectiv creșterea eficacității activității de producție.

In plus fata de aspectele prezentate, **TMB** ia in considerare pentru anul 2018 o politica de marketing orientata pe obiectivele strategice TMB mentionate mai sus, incluzand in bugetul de marketing alocat pentru acest an participarea companiei la o serie larga de evenimente promotionale internationale (targuri/expozitii), ocazie cu care vor fi prezentate pe piata externa realizările/capabilitățile companiei, programele pe care dorim sa le dezvoltam in continuare, activitati ce speram a fi urmate de cereri de oferta si concretizate in afaceri avantajoase pentru companie in 2017 si pe viitor.

Dintre acestea, citam:

- **AEROSPACE MEETINGS ROMANIA**, perioada 13-15.02.2018;
- **ILA BERLIN**, 25-29.04.2018 – cu participarea a 37 tari, peste 1000 expozanti si peste 150.000 vizitatori;
- **Black See Defence and Aerospace**, 16 - 18 mai, 2018 în București, eveniment organizat cu sprijinul Guvernului României prin Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe - ANCEX, Ministerul Justiției - ANP si al Serviciului Român de Informații, găzduind peste 250 de firme din domeniul industriilor de apărare, securitate si aeronautică. La acest eveniment, **TURBOMECHANICA** va participa sub egida asociatiei nou constituite A.R.I.E., alaturi de AIRBUS Helicopters Romania, IAR Brasov, AEROTEH, AEROFINA, INCDT COMOTI.

La aceasta editia a 7-a vor participa unele dintre cele mai mari firme locale și internaționale din domeniu: Lockheed Martin Company, Elbit Systems, Naval Group, Thyssenkrupp Marine Systems, Bell Helicopter, Rafael Advanced Systems, Airbus Helicopter, dar si companiile romanesti de profil: Aerostar SA, Romaero SA, Romarm SA, etc.

- **FARNBOROUGH INTERNATIONAL AIRSHOW 2018**, 16 - 22.07.2018, UK;
- **AIRTEC 2018, Germania**, editia a 13-a, 23-25 octombrie 2018.

Aceste evenimente interne si internationale reprezinta oportunitatea ideală pentru a ne promova compania atât in România, dar mai ales delegațiilor străine ce vor expune sau vor vizita expozițiile, dar și platforma ideală pentru a lua contact cu marile firme din domeniul aeronautic si industrial în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri.

N. GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Implementarea principiilor de guvernanta corporativă in cadrul organizarii si conducerii activitatii Societatii reprezinta un element important avut in vedere de managementul Societatii in anul 2017. Din aceasta perspectiva, două aspecte sunt de importanță majoră pentru **TMB**: creșterea încrederii investitorilor, partenerilor de afaceri, clienților și angajaților în organele de conducere și de control ale Societatii, precum și pastrarea situației economice a societatii la un nivel ascendant cee ace presupune si creșterea valorii Societatii. Adoptarea unor bune practici si politici de guvernanta corporativă, in conformitate cu reglementarile si instructiunile emise de Bursa de Valori Bucuresti reprezinta unul din suporturile temeinice de dezvoltare solida a Societatii in perioada urmatoare.

Conformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori Bucuresti

Consiliul de administratie al societății a adoptat Regulamentul de Guvernanta Corporativă (RGC) al **TMB**, în conformitate cu Recomandarea 3 din Codul de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori Bucuresti (CGC). RGC cuprinde structurile, responsabilitățile si practicile prevăzute în CGC, ce rezultă din actele constitutive ale **TMB** completate cu prevederile legislative în vigoare și cu recomandările enuntate în CGC.

Regulamentul de Guvernanta Corporativă este disponibil pe pagina web a **TMB** www.turbomecanica.ro. Nivelul de implementare de către **TMB** a principiilor si recomandărilor din CGC sunt raportate in Anexa privind stadiul conformării cu Codul de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti, care va fi comunicată **BVB** împreună cu Raportul anual 2017 si afisata pe pagina web a Societății, www.turbomecanica.ro.

La data Raportului anual 2017 (31.12.2017) **TMB** se conformeaza cerintelor Codului de Governanta Corporativa cu exceptia punctelor detaliate mai jos care sunt in curs de finalizare a implementarii pentru care a depus eforturi si a luat masuri si in cursul anului 2017 ce urmeaza a fi concretizate in finalizarea implementarii in cursul anului 2018.

Cerintele Codului de Governanta Corporativa al BVB care sunt in curs de finalizare a implementarii sunt urmatoarele:

A.8 Declaratia privind Governanta Corporativa trebuie sa contina informatii privind evaluarea Consiliului sub conducerea Presedintelui sau a Comitetului de Nominalizare va rezuma masurile cheie si schimbarile rezultate in urma acesteia. Societatea trebuie sa aiba o politica/ghid privind evaluarea Consiliului cuprinzand scopul, criteriile si frecventa procesului de evaluare.

Consiliul de administratie a adoptat prin regulamentul sau intern principiile de evaluare a activitatii acestuia dar ghidul de evaluare este in curs de finalizare si implementare in cursul anului 2018.

B.10 Consiliul trebuie sa aiba o politica prin care sa se asigure ca orice tranzactie a societatii cu oricare dintre societatile cu care are relatii stranse a carei valoare este egala sau mai mare de 5% din activele nete ale societatii (conform ultimului raport financiar) este aprobata de Consiliu in urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului si dezvaluita in mod corect actionarilor si potentialilor investitori, in masura in care aceste tranzactii se incadreaza in categoria evenimentelor care fac obiectul cerintelor de raportare.

Acest punct nu este aplicabil in **TMB** datorita faptului ca societatea nu are relatii stranse cu alte companii a caror valoare este egala sau mai mare de 5% din activele nete ale **TMB**.

C.1 Societatea trebuie sa publice pe pagina sa de internet politica de remunerare si sa includa in Raportul anual o declaratie privind politica de remunerare in cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.

Politica de remunerare a administratorilor si a Directorului General este cea prevazuta in regulamentul de functionare al Consiliului de Administratie si in Contractul de administrare.

D.3 Societatea va adopta o politica in legatura cu previziunile, fie ca acestea sunt facute publice sau nu. Cerinta urmeaza sa fie implementata in perioada urmatoare prin elaborarea unei politici in legatura cu previziunile.

Structuri de guvernanta corporativa si componenta CA

Turbomecanica este o societate care functioneaza in conformitate cu Legea societatilor comerciale nr. 31/1990, modificata si completata. Societatea a facut parte din oferta publica initiata de Guvernul Romaniei in anul 1995, sub denumirea de "Program de Privatizare in Masă". In urma acestui program Societatea a indeplinit conditiile de listare pe piata reglementata **Bursa de Valori Bucuresti (BVB)**, unde a fost listata in data 07.10.1998

In calitate de emitent Societatea se conformeaza prevederilor Legii 24/2017, privind piata de capital, si a regulamentelor specifice emise de Comisia Nationala de Valori Mobiliare (CNVM) in baza numitei legi.

TMB este administrata in sistem unitar de catre un Consiliu de Administratie (CA), format din 5 membri aleși de adunarea generala a actionarilor din data de 25.04.2016 pe o perioada de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși.

Administratorii în funcție la data de 31.12.2016

Nume	Funcția	Anul primei alegeri	Anul expirării prezentului mandat
Radu Viehmann	Președinte, Director General	2000	2020
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	2016	2020
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	2008	2020

Membrii CA au adoptat voluntar și autoimpus CGC al BVB, au aprobat regulamentul de CG, care se găsește în lb română pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro și raportează către BVB stadiul conformării cu Codul de Governanță Corporativă al Bursei de Valori București. TMB a depus și va depune eforturile profesionale, legale și administrative necesare pentru a asigura alinierea la prevederile noului Cod de Governanță Corporativă al Bursei de Valori București și prezentarea transparentă a acestor rezultate.

Competențele și responsabilitățile CA sunt cele prevăzute în RGC și în Regulamentul de funcționare al Consiliului de administrație. Președintele CA deține și funcția de director general al Societății.

Au fost formate trei comitete de lucru de către CA, după cum urmează: comitet de audit, comitet de nominalizare și comitet de remunerare. Majoritatea acestor comitete sunt formate din membrii neexecutivi ai CA.

Calificarea și experiența profesională a administratorilor este prezentată în CV-urile care pot fi accesate pe pagina web a Societății www.turbomecanica.ro.

Participarea administratorilor la capitalul social al TMB la 31.12.2017

Nume	Funcția	Nr. acțiuni	% din capitalul social
Radu Viehmann	Președinte, Director General	95.758.800	25.9198
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	56.003.876	15.1590
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	0	0
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	0	0
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	600.000	0.16

În cursul anului 2017, CA s-a întrunit în 14 sedințe, cel puțin două sedințe pe fiecare trimestru, în prezența a 4-5 dintre membrii săi – și a adoptat decizii care îi permit să își îndeplinească atribuțiile de o manieră eficientă și eficientă. Astfel, la întrunirile sale, CA a analizat rezultatele financiare obținute în perioada de raportare și cumulată de la începutul anului, ca și performanța economică în raport cu bugetul și cu perioada similară a anului trecut. Politica de remunerare a administratorilor aplicată până în prezent este bazată pe legislația națională în vigoare. Administratorii au încheiat contracte de mandat, în care este stabilită o indemnizație fixă. Modelul de contract se poate accesa pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro. Nu există o componentă variabilă de remunerare sau alte forme de recompensare pentru administratori. În vederea remunerării pe principii de eficiență și performanță a membrilor conducerii executive a fost creat un Comitet de Remunerare în cadrul CA.

Drepturile acționarilor

TMB asigură un tratament echitabil tuturor acționarilor, inclusiv acționarilor minoritari și străini, în conformitate cu prevederile legale și ale Actului Constitutiv al Societății.

TMB avea un număr de 5.804 de acționari la data de 31.12.2017, conform datelor raportate de **Depozitarul Central S.A. București**, societatea care ține registrul acționarilor.

TMB respectă drepturile acționarilor săi, punând la dispoziția acestora informații relevante și actuale, astfel încât aceștia să-ți exercite drepturile de o manieră echitabilă. Compania depune toate eforturile pentru a realiza o comunicare efectivă și activă cu acționarii săi și pentru facilitarea participării acționarilor la lucrările adunărilor generale ale acționarilor (AGA), precum și a exercitării depline a drepturilor acestora. Participarea acționarilor la lucrările AGA este pe deplin încurajată, acționarii care nu pot participa având la dispoziție posibilitatea exercitării votului în absența, pe bază de procură specială și a votului prin corespondență. În cadrul AGA este încurajat dialogul între acționari și membrii CA și ai conducerii executive.

TMB a adoptat reguli privind circuitul intern și diseminarea către terți a documentelor și informației referitoare la emitent, acordând o importanță specială informației care poate influența evoluția prețului de piață al valorilor mobiliare emise de aceasta, care fac obiectul unor rapoarte curente sau comunicate transmise pieței, fiind puse imediat la dispoziția investitorilor pe pagina web a **Bursei de Valori București** și pe pagina web proprie, www.turbomecanica.ro.

Pagina web a Societății reprezintă și în această configurație o platformă utilă de comunicare cu acționarii. Există o secțiune dedicată investitorilor numită Investitori, toate informațiile și comunicatele de interes pentru acționari sunt găzduite și sunt disponibile în secțiunea Investitori și news, în limbile română și în engleză.

Structura organizației care asigură relația cu acționarii și alte categorii de public interesat este **Consilierul pentru relațiile cu investitorii**.

Date de contact: adresa: TURBOMECANICA SA, b-dul Iuliu Maniu nr. 244 sector 6 cod 061126 București, România, telefon: (+40 21) 434.07.55 ; (+40)722 200 288.

Transparentă, raportare financiară, control intern

Pentru **TMB** transparenta în comunicare este de mare importanță. Îndeplinirea obligațiilor de raportare și transparenta comunicării sunt modalități prin care se câștigă încrederea acționarilor și a stokeholderilor. **TMB** are în vedere asigurarea unei raportări continue și periodice într-o manieră obiectivă și integră, care să cuprindă toate aspectele importante ale activității companiei, situația financiară, politicile contabile aplicate, performanțele înregistrate.

În cursul anului 2017 au fost întocmite rapoarte și comunicate referitoare la rezultatele financiare, convocarea și hotărârile AGA, raportare periodică (lunară, trimestrială, semestrială, anuală), tranzacții cu persoane implicate, etc. Informațiile ce au făcut obiectul raportărilor obligatorii – rapoartele curente și cele periodice - au fost prezentate și pe pagina web a companiei, www.turbomecanica.ro, în limbile română și engleză.

În sistemul de raportare financiară pentru anul 2017, **TMB** a respectat reglementările contabile, O.M.F.P. 2844/2016, și Legea contabilității nr. 82/1991 (republicată și modificată). O.M.F.P. nr. 470/2018 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

În conformitate cu prevederile legale, situațiile financiar-contabile și cele privind operațiunile **TMB** sunt auditate de **Deloitte Audit S.R.L.**, auditor financiar independent, numit de adunarea generală a acționarilor din 14.11.2017 pentru o perioadă de 4 ani.

Conflictul de interese si tranzactiile cu persoane implicate

Consiliul de administratie a adoptat și identificat soluții adecvate pentru situațiile în care un administrator sau un angajat are un interes material în nume propriu sau în numele unor terti în relația cu **TMB**.

Fiecare membru CA evită oricare conflict direct sau indirect de interese cu **TMB**. În măsura în care apare un conflict de interese, administratorul în cauză are obligatia de a informa CA si se abține de la dezbaterile si votul asupra chestiunilor respective.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 24/2017 si Regulamentului **CNVM** nr. 1/2006, persoanele initiate si persoanele cu acces la informatii privilegiate referitoare la **TMB** au obligatia să notifice **BVB** cu privire la orice tranzactie cu actiuni **TMB**. Notificările sunt publicate pe pagina web a **BVB**. De asemenea Societatea si-a indeplinit cerintele de notificare a personelor initiate si tine evidenta acestora conform prevederilor aplicabile din Legea 24/2017.

DIRECTOR GENERAL
Ing. RADU VIEHMANN

Semnătura _____

Data

TURBOMECHANICA

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București – Romania

Tel.: (+4) 021 434 32 06; (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 07 94

Identificator Unic la Nivel european (EUID): ROONRC.J40/533/1991

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

www.turbomecanica.ro; e-mail: office@turbomecanica.ro

Nr.: 1599 Data: 19.03.2018

Subiect: DECLARATIE

Ing. Radu Viehmann Presedintele Consiliului de Administratie si Director General imi asum raspunderea pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2017.

Declaram ca toate politicile contabile utilizate de TURBOMECHANICA S.A. pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2017 sunt in conformitate cu Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, cu O.M.F.P. nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară si cu O.M.F.P. nr. 470/2018 "Intocmirea si depunerea situatiilor financiare anuale la 31.12.2017", privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum si pentru modificarea si completarea unor reglementări contabile.

Confirmam ca in cursul anului 2017 nu au fost cazuri de incalcari sau posibile cazuri de neconformitate cu legi sau reglementari care ar putea influenta semnificativ raportarile contabile.

Declaram ca raportarile contabile la 31 decembrie 2017 ale TURBOMECHANICA S.A. ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlate informatii referitoare la activitatea desfasurata in perioada 01.01.2017 – 31.12.2017.

Declaram ca TURBOMECHANICA SA isi desfasoara activitatea in conditii de continuitate, nu intentioneaza si nici nu are nevoie sa lichideze sau sa reduca in mod semnificativ volumul activitatii sale ca urmare a:

- pierderii unor clienti importanti,
- aplicarii unui plan de restructurare,
- platilor restante,
- nerespectarii conventiilor de esalonare,
- problemelor de lichiditate, litigiilor in calitate de parat si reclamant cu actionarii, debitorii, creditorii semnificativi, organele statului, de revendicare,
- riscului de sector, de piata,
- altor factori.

Declaram ca membrii conducerii nu au cunostinta de incertitudini semnificative legate de evenimente sau conditii care pot cauza indoieli semnificative asupra capacitatii intreprinderii de a-si continua activitatea.

**DIRECTOR GENERAL,
Ing.
VIEHMANN RADU**

**DIRECTOR ECONOMIC-COMERCIAL,
Ec.
ION DINCA**